

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - мај 2024. године

Нови Сад, јул 2024. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	9
IV. ИНДУСТРИЈА	13
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	16
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	16
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	20
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	24
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	24
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	28
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	28
Спољнотрговинска робна размена по земљама	30
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	24
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	39
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	39
XI. ЗАРАДЕ	46
ИЗВОРИ ПОДАТАКА	49

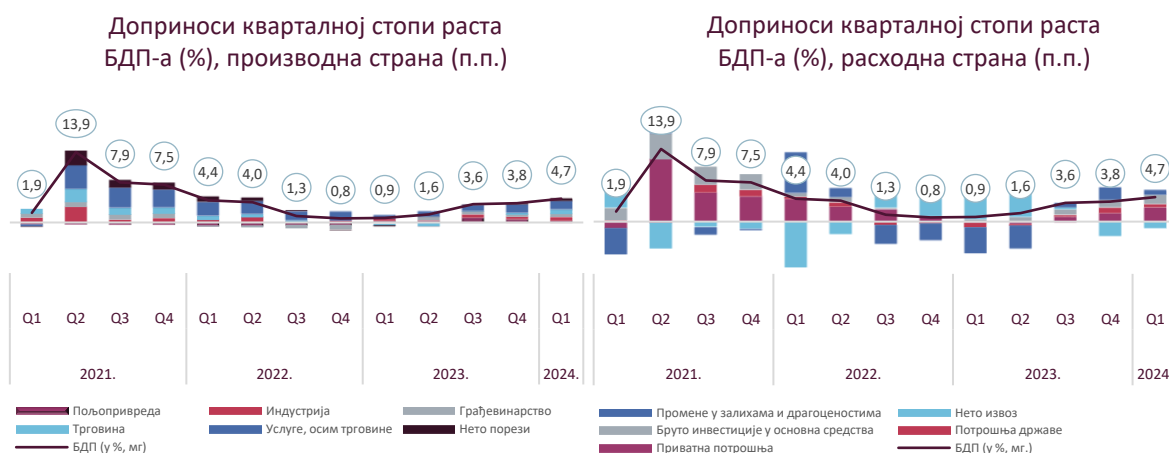
I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Република Србија је у првих пет месеци 2024. године остварила повољне макроекономске резултате и успела да сачува стабилност своје привреде и поверење потрошача и инвеститора. Остварен је рекордан прилив страних директних инвестиција, извоз роба и услуга је забележио раст (упркос смањеној тражњи из Европске уније и региона), настављен је раст формалне запослености (али спорим интензитетом) као и реални раст просечних зарада (у периоду јануар - април).

Економска активност Републике Србије наставила је, пети квартал заредом, да убрзава раст на међугодишњем нивоу и у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период претходне године, забележила реални раст БДП-а од 4,7%, вођен већом активношћу у услужним секторима, индустрији и грађевинарству, а према подацима за април, повољна кретања су настављена и на почетку другог квартала.

Посматрано с производне стране, раст је водио услужни сектор, осим трговине (допринос 1,7 п.п.), као и сама трговина (допринос 0,9 п.п.). Наиме, у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране остварен је значајан реални раст бруто додате вредности од 7,3% м.г. Значајан раст је остварен и у сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама, од 2,9% м.г. (допринос 0,7 п.п.), а у сектору грађевинарства, од 14,2% м.г. (допринос 0,7 п.п.).

Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП-а у првом кварталу 2024. године био је вођен домаћом тражњом, у оквиру које су највише доприносиле потрошња домаћинства (раст 4,4% м.г. уз допринос 2,8 п.п.) и фиксне инвестиције (раст од 7,3% м.г., допринос 1,7 п.п.). Расту домаће потрошње доприноси раст реалних доходака по основу виших зарада и пензија и смањење инфлације, док расту инвестиција у основна средства доприносе повећана профитабилност привреде из претходних година, висок прилив страних директних инвестиција (СДИ) и капитална издвајања државе, пре свега за потребе улагања у саобраћајну инфраструктуру.

Према пројекцији НБС-а, у 2024. години очекује се раст БДП-а Србије од 3,5% (иако кретања у првих пет месеци указују на то да би раст могао бити већи од очекиваног). Раст ће водити домаћа тражња, при чему ће већој приватној потрошњи допринети наставак раста запослености и зарада, а расту инвестиција реализација пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре. Услед очекиваног убрзања инвестиција и личне потрошње, пројектује се да ће увоз расти брже од извоза, што ће за последицу имати негативан допринос нето извоза. Пројекција раста за 2025. и 2026. се креће у распону 4-5%, узимајући у обзир реализацију инвестиција планираних програмом „Скок у будућност - Србија Експо 2027“.

Када је реч о **регионалној расподели БДП-а Србије**, према последњим подацима РЗС-а (који се односе на 2022. годину), учешћа региона у националном БДП-у су: на водећем месту Београдски регион (40%), након њега **Регион Војводине (26,4%)**, а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (18,4%) и Регион Јужне и Источне Србије (15,2%). **БДП по глави становника у Војводини износи 1.073 динара (2022)**, што је за 21,2% више у односу на 2021. годину, а за 0,8% више од националног БДП-а по глави становника у истом периоду (који је износио 1.065 хиљада динара). **Посматрано по секторима делатности**, највећи допринос БДВ-у Војводине даје сектор **Услуга (51% БДВ-а Војводине)**, сектор Индустрије ствара 34%, а Пољопривреде 15% БДВ-а Војводине.

Учешће региона у националном БДП-у,
2022. године

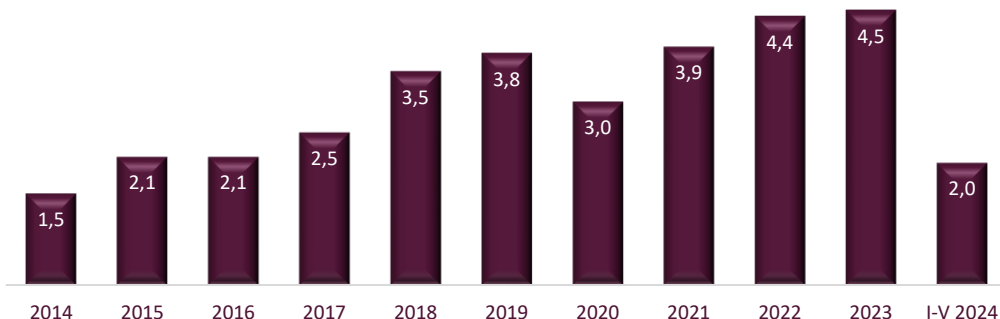
БДП по глави становника (у хиљ. РСД)

Република Србија је захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности, уз спроведене структурне реформе створила повољан амбијент за СДИ, те је тако у периоду 2018 - 2022. године привукла више од половине укупних СДИ у регион Западног Балкана. **Прилив СДИ у Србији је достигао рекордне нивое од 4,4 и 4,5 млрд евра у 2022. и 2023. години. Од укупно 23,1 млрд евра СДИ у периоду 2018-2023, преко 12 млрд евра усмерено је у разменљиве секторе, од чега скоро 7 млрд евра у прерађивачку индустрију.** Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска индустрија, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе снажан раст запослености, производње и извоза.

У првих пет месеци 2024. године, прилив СДИ у Србији износио је 2,0 млрд евра, што је за 10% више него у истом периоду прошле године. СДИ су географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијског региона, поред ЕУ која је главни спољнотрговински партнер.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Војводина је у последњих двадесет година привукла СДИ у вредности од око 11,9 млрд евра. Укупно 658 компанија је инвестирало у Војводину, од чега тренутно активно послује 476 компанија, које запошљавају преко 105.000 запослених. СДИ у Војводини су у највећој мери усмераване у агробизнис (28%), аутомобилску индустрију (14%) и финансијски сектор - банке

(11%), а највеће инвестиције забележиле су **Немачка** (2,0 млрд евра), **САД** (1,3 млрд евра) и **Италија** (1,0 млрд евра).

Просечна инфлација у Републици Србији је у 2023. години износила 12,1%, при чему је од априла 2023. године у паду, а успоравање је нарочито интензивирано у другом полугодишту прошле године. **У мају 2024. године, међугодишња инфлација у Србији се вратила у границе циљаног одступања ($3 \pm 1,5\%$) и износила 4,5%**, што је изнад просека Европске уније (2,7%), а мање од остварене међугодишње инфлације у две чланице Уније (Белгија, 4,9% и Румунија 5,8%). Опадању инфлације допринели су даље успоравање раста цена хране и излазак из обрачуна прошлогодишњег поскупљења електричне енергије. Када је реч о месечној инфлацији, она је у Србији у мају ове године износила 0,4% и била је у највећој мери вођена растом цена производа и услуга у оквиру базне инфлације и корекцијом цена цигарета због усклађивања с растом акциза. **Међугодишња инфлација у Војводини је у мају 2024. године, према подацима РЗС-а, износила 4,3%**, док је месечни раст цена у мају, у односу на април, у Војводини износио исто као и на нивоу целе земље, 0,4%.

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је у јуну 2024. године додатно успорила на 3,8%**, а када је реч о месечној инфлацији, потрошачке цене су у јуну у односу на мај биле веће за 0,1%. Према пројекцијама НБС, **инфлација ће наставити да успорава до краја године** и у наредној години ће се кретати око централне вредности циља, чему ће знатно допринети ефекти досадашњег заоштравања монетарних услова и пад инфлационих очекивања.

У првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **сектор Пољопривреде, шумарства и рибарства Републике Србије забележио је реални раст бруто додате вредности од 0,2%**. Мај 2024. године обележило је **топлије време од уобичајеног** за ово доба године са већом количином падавина од просечне за овај месец. У мају је **завршена сетва јарих усева, обављала се нега усева, као и берба раних сорти воћа и поврћа**. Жетва пшенице је ове године почела раније (већ почетком јуна). Према анкети о површинама и засадима на крају пролећне сетве, **у АП Војводини се очекује производња пшенице од 1,9 млн тона, што је за 11,5% мање** у односу на 2023. годину, као и **мања укупна производња малина (за 32,9% мг.) и мања производња вишања (за 7,6% мг.)**. **Позитиван ценовни тренд примарних пољопривредних производа из априла је настављен и у мају**, те је у поређењу са претходним месецом цена пшенице била већа за 11,4%, кукуруза за 8,45%, а соје за 15,8%. Међугодишње посматрано, **цене пшенице и соје су више за 0,9% и 18,7%**, респективно, док је цена кукуруза мања за незнатних 1,0%.

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године забележила раст од 2% у односу на исти период прошле године, чему је допринео међугодишњи пораст обима производње **Прерађивачког сектора, од 2,7% мг.**, и производње сектора **Рударство, од 9,9% мг.** С друге стране, производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** је у првих пет месеци ове године била за 4,3% мања у односу на исти период прошле године. Само у мају 2024. године, **индустријска производња Републике Србије је била мања за 1,1%** у односу на мај прошле године.

Индустријска производња на територији АП Војводине је у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период прошле године, забележила пад од 2,7%, а вођено међугодишњим смањењем обима производње у сва три сектора индустрије. Највећи утицај на смањење производње у индустрији Војводине имала је **Прерађивачка индустрија**, која је смањена за 2,6% мг. Сектор **Рударство** је забележио међугодишњи пад обима производње од 2,4%, као и **Енергетски сектор**, у којем је производња у посматраном периоду била мања за 4,2% мг. Посматрано по областима делатности, међугодишњем паду укупне индустрије Покрајине

највише је допринела **Производња кокса и деривата нафте**, која је у односу на период јануар - мај 2023. **смањена за 34%**, а услед ремонта извођеног у рафинерији Панчево. Упркос паду укупне индустријске производње Војводине, **међугодишње повећање физичког обима производње** забележено је у **15 области делатности** (које чине 56% укупне индустрије Војводине), а **највећи позитиван утицај** имале су: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа**, која је **међугодишње повећана за 221%**, и **Производња електричне опреме**, која је **повећана за 16,3% мг. Само у мају 2024. године**, у односу на мај 2023. године, **индустријска производња АП Војводине** била је **мања за 2,2%**, услед мањег обима производње у сектору Прерађивачке индустрије и сектору Рударства.

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), **забележила реалан раст од 16,6%**. Вредност радова извођача из Републике Србије **изведених само у Србији повећана је реално за 18,3% мг.**, док је **вредност радова изведених у иностранству реално смањена за 38,3% мг.** У Војводини је у првом кварталу 2024. године, вредност изведених грађевинских радова **реално повећана за 22,9% у односу на исти период 2023. године**. Међугодишње је вредност изведених грађевинских радова **на зградама у Војводини повећана за 11,7%**, док је **на осталим грађевинама забележен раст грађевинске активности од 26,6% мг.** У првих пет месеци 2024. године, у Србији је издато **10.889 грађевинских дозвола**, што је **за 5,7% више** у односу на исти период претходне године. Од тога, **41% тј. 4.413 грађевинских дозвола издато је у АП Војводини**, и то **за 8,6% више** него у првих пет месеци прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - мај 2024. године био за 7,7% већи у сталним ценама у односу на исти период претходне године (за 12,9% у текућим ценама), док је **на нивоу АП Војводине међугодишње повећан за 9,9% у сталним ценама** (14,6% у текућим ценама). Стопе раста промета у текућим ценама су више него у сталним ценама, као последица инфлације. Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **промет повећан у свим робним групама** (промет прехранбених и непрехранбених производа реално је повећан за 7,6% и 9,5% мг., респективно, а промет моторних горива за 4,5% мг.).

Туристичке дестинације Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године посетило 1.640.739 туриста, што је **за 11% више** него у истом периоду 2023. године, уз **раст броја ноћења од 8% мг.** (регистровано је **4.795.347 ноћења туриста**). **Војводину је у истом периоду посетило 269.681 туриста** (16% од укупних долазака у Републику Србију), што је **за 9% више** него у периоду јануар - мај 2023. године, док је **остварен број ноћења туриста у Војводини у првих пет месеци 2024. године износио 737.963**, што је **за 6% више** него у истом периоду 2023. године. У Војводини је у периоду јануар - мај 2024. године **најпосећенији био Град Нови Сад**, где је забележено **94 хиљада долазака туриста** (35% укупних долазака у Војводину), односно **224.406 ноћења туриста** (30% укупних ноћења у Војводини). Већину посетилаца у Новом Саду чинили су **страни туристи (60% учешће у доласцима, односно 70% учешће у оствареном броју ноћења)**. **Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у периоду јануар - април 2024. године износио 803 млн евра и већи је за 22,2%** у односу на девизни прилив остварен у истом периоду 2023. године.

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године износила 27,9 млрд евра, што је **за 0,9% више** од размене забележене у истом периоду 2023. године. **Робни извоз је износио 12,2 млрд евра** (раст од 0,6% мг.), а **увоз 15,7 млрд евра** (раст од 1,2% мг.). Србија је у првих пет месеци 2024. године забележила **дефицит у робној размени са иностранством у износу од 3,5 млрд евра**, који је **за 3,3% већи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. **Прерађивачка индустрија је водећи сектор и у**

извозу и у увозу Републике Србије (87,4% извоза, односно 75,4% увоза у периоду јануар - мај 2024. године). Србија је у посматраном периоду, 63% свог извоза пласирала на тржиште Европске уније (ЕУ), односно 58,2% свог увоза реализовала из ЕУ. Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије је Немачка (15,1% укупног извоза Србија је у посматраном пласирала у Немачку, односно 13,5% укупног републичког увоза реализовано је из Немачке).

АП Војводина је у периоду јануар - мај 2024. године забележила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 9,2 млрд евра (што чини 33,2% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и за незнатних 0,6% је била мања у односу на робну размену остварену у истом периоду 2023. године. Робни извоз АП Војводине је у посматраном периоду износио 4,1 млрд евра, што је за 3,6% више мг., док је увоз износио 5,2 млрд евра и за 3,6% је био мањи мг. Војводина је у периоду јануар - мај 2024. забележила дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 1,1 млрд евра, који је за 23,9% мањи него у истом периоду прошле године. Најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ (30,7% укупног извоза, односно 46,8% укупног увоза у посматраном периоду остварио је Јужнобачки округ). Прерађивачка индустрија је сектор који реализује највећи део укупног извоза, а и увоза АП Војводине (учешће 91,9% у извозу, односно 63,9% у укупном увозу у посматраном периоду). Посматрано по областима делатности, највећи извоз су у посматраном периоду реализовале Производња електричне опреме (14,7%) и Производња прехранбених производа (12,1%), док највећи увоз остварује област Експлоатација сирове нафте и природног гаса (18,3% увоза у посматраном периоду). У Војводини је 72,6% укупног извоза у посматраном периоду пласирано на тржиште ЕУ, односно 57,4% укупног увоза реализовано из ЕУ. Посматрано по земљама, главна дестинација војвођанског извоза је Немачка (20,0% укупног извоза), одакле је забележен и највећи увоз (15,6% у посматраном периоду).

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио 2.364.580, што је за 0,6% више у односу на први квартал 2023. године. Укупна регистрована запосленост у Војводини је у првом кварталу ове године износила 594.916 лица, што је за 0,9% више у односу на први квартал 2023. године. У Војводини је 80% лица запослено у правним лицима, 18% су предузетници, запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 2% регистровани индивидуални пољопривредници. У Војводини је највише запослених регистровано у услужним секторима (61,8%), потом у индустрији (30,5%) и грађевинарству (5,1%), а најмање запослених у сектору пољопривреде (2,6%). Највећи међугодишњи раст броја запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године забележен у сектору Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%) и сектору Здравствена и социјална заштита (за 9,2%).

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,9% (за 1,4 п.п. више у односу на први квартал 2023), а на нивоу Војводине 51,2% (за 1,8 п.п. више мг.), према последњим подацима РЗС-а за први квартал 2024. године.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је на крају маја 2024. године било 375.793 незапослена лица, што је за 8,3% мање у односу на мај 2023. године. На територији Војводине је у исто време на евиденцији било 77.365 активно незапослених лица, што је за 6,9% мање у односу на мај прошле године. Незапосленост је у мају 2024. године међугодишње смањена у свакој области Региона Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење је забележено у Јужнобачкој (за -9,3% мг.) и Јужнобанатској области (за -9,1% мг.).

Стопа незапослености у Републици Србији је у првом кварталу ове године износила 9,4% (за 0,6 п.п. мање у односу на исти квартал 2023. године), а у АП Војводини 9,6% (за 0,8 п.п. више мг.).

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у периоду јануар - април 2024. године износила 132.260 динара, а просечна нето зарада 95.873 динара. У поређењу са истим периодом претходне године, просечна бруто зарада **номинално је већа за 15,1%, а реално за 9,1%**, док је **просечна нето зарада већа за 15,0% номинално, односно за 9,0% реално.** У прва четири месеца 2024. године остварен је двоцифрен међугодишњи раст просечних зарада код скоро свих делатности, а најизраженији је био у области образовања, прерађивачке индустрије, саобраћаја, и грађевинарства. **Највишу просечну зараду у Србији у посматраном периоду бележила је делатност Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности** (нето 280.378 динар). **Само у априлу 2024. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 133.356 динара, а просечна нето зарада 96.614 динара. Медијална нето зарада за април 2024. године износила је 73.928 динара,** што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У Војводини је просечна бруто зарада за прва четири месеца 2024. године износила 125.226 динара, а просечна нето зарада 90.639 динара. У односу на исти период 2023. године, просечне бруто и нето зараде у Војводини забележиле су **номинални раст од 14,7% и 14,6%**, респективно. Посматрано по окрузима, највишу просечну нето зараду у посматраном периоду бележио је Јужнобачки округ (100.981 динара), а најнижу Западнобачки округ (78.548 динара). **Само у априлу ове године, у АП Војводини је просечна бруто зарада износила 125.901 динар, а просечна нето зарада 91.029 динара,** што је за **15,4% и 15,3% више мг.,** респективно.

Неизвесност у погледу остварења пројекција инфлације и БДП-а у Србији и даље у највећој мери потичу од **фактора из међународног окружења,** а пре свега од **геополитичких односа** и изгледа за глобални привредни раст, као и **њиховог утицаја на светске цене енергената и других примарних производа.** Инфлација и агрегатна тражња су знатно успорене услед споријег глобалног привредног раста, док се значајан пад цене сирове нафте на светском тржишту у мају одразио на појефтињење горива у Србији у јуну. С друге стране, када се говори о **факторима из домаћег окружења,** ризици остварења пројекције се односе на брзину раста домаће тражње (и карактер пољопривредне сезоне (првествено род пшенице).

Узимајући у обзир даље смањивање инфлаторних притисака, а у циљу обезбеђења очувања финансијске стабилности и повољних изгледа за привредни раст, НБС је наставила релаксацију монетарних услова те је **референтна каматна стопа смањена на ниво од 6%.**

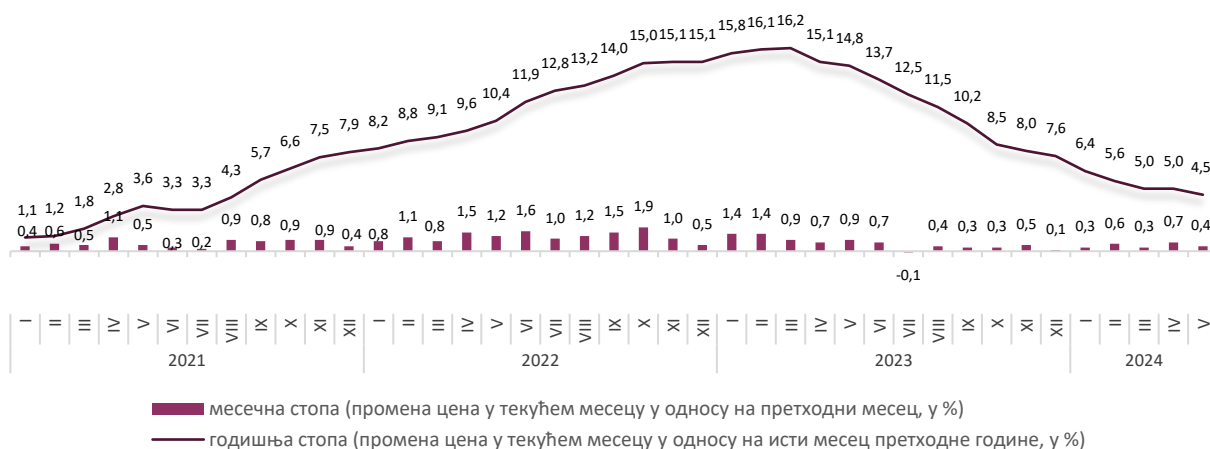

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Просечна инфлација у Републици Србији је у 2023. години износила 12,1%, при чему је од априла 2023. године у паду, а успоравање је нарочито интензивирано у другом полугодишту прошле године. **У мају 2024. године, међугодишња инфлација у Србији** се вратила у границе циљаног одступања ($3 \pm 1,5\%$), **успоривши на ниво од 4,5%** што је изнад просека Европске уније (2,7%), а мање од остварене међугодишње инфлације у две чланице Уније (Белгија, 4,9% и Румунија 5,8%). Опадању инфлације допринели су **даље успоравање раста цена хране и излазак из обрачуна прошлогодишњег поскупљења електричне енергије.**

Посматрано на међугодишњем нивоу, **раст цена хране** је у Србији успорио на 1,3%, док су **цене поврћа снижене** за 11,1%. С друге стране, **раст цена енергената** у мају износио је 7,6% мг.

Инфлација у Србији мерена индексима потрошачких цена (%)

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос међугодишњој стопи мајске инфлације од 4,5%** потекао је, превасходно од **цена горива и мазива за путничка возила (0,8 п.п.)**, затим од **цена дувана, меса и електричне енергије за домаћинства (по 0,4 п.п.)**, као и цена **ресторана, кафеа и кантина (0,2 п.п.)**. **Највећи негативан допринос** потекао је од **цена поврћа (-0,5 п.п.)** и **цена чврстих горива (-0,1 п.п.)**.

Фактори доприноса укупној инфлацији у Србији, у мају 2024. године (у п.п.)

Раст цена у оквиру базне инфлације био је вођен пре свега **растом цена услуга** – у мају су порасле цене станарина, транспортних услуга, услуга одржавања возила и услуга осигурања, тако да је на међугодишњем нивоу **базна инфлација у Србији износила 5,0%**.

Када је реч о **месечној инфлацији**, она је у мају ове године **износила 0,4%** и била је у највећој мери вођена **растом цена производа и услуга у оквиру базне инфлације (0,6%)** и **корекцијом цена цигарета (2,6%)** због усклађивања с растом акциза. У оквиру **цена хране**, први пут од августа прошле године, на месечном нивоу забележено је снижење цена на месечном нивоу (-0,2%), уз различита кретања унутар основних поткатегија прехранбене инфлације – **пад цена непрерађене хране (-1,6%)** вођен **сезонским падом цена свежег поврћа**, а **благ раст цена прерађене хране (0,4%)**. **Цене енергената** су на месечном нивоу, у мају **порасле** за 0,3%, што је готово у потпуности било последица **раста цена нафтних деривата** од 0,7%.

Међугодишња инфлација у Војводини је у мају 2024. године, према подацима РЗС-а, износила **4,3%**, док је месечни раст цена **у мају, у односу на април, у Војводини** износио, као и на нивоу целе државе, **0,4%**.

	V 2024 IV 2024		V 2024 V 2023		I – V 2024 I – V 2023	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,4	100,4	104,5	104,3	105,3	105,1

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је у јуну 2024. године, додатно успорила на 3,8%**. Када је реч о **месечној инфлацији**, потрошачке цене су у јуну у односу на мај биле веће за **0,1%**.

Према актуелној пројекцији, **НБС очекује да ће инфлација наставити да успорава до краја године и да ће се у наредној години кретати око централне вредности циља**. Таквом кретању инфлације знатно доприносе ефекти досадашњег заоштравања монетарних услова, пад инфлационих очекивања, ублажавање трошковних притисака и даље смањење увозне инфлације. Дезинфлаторно дејство има и агрегатна тражња, пре свега због спорог глобалног привредног раста.

Ризици остварења пројекције, пре свега, потичу **из међународног окружења**, а односе се на геополитичке прилике и изгледе глобалног привредног раста, као и њихов ефекат на цене енергената и примарних производа на светском тржишту. Када је реч о факторима **из домаћег окружења**, ризици пројекције односе се на брзину раста домаће тражње и карактер пољопривредне сезоне.

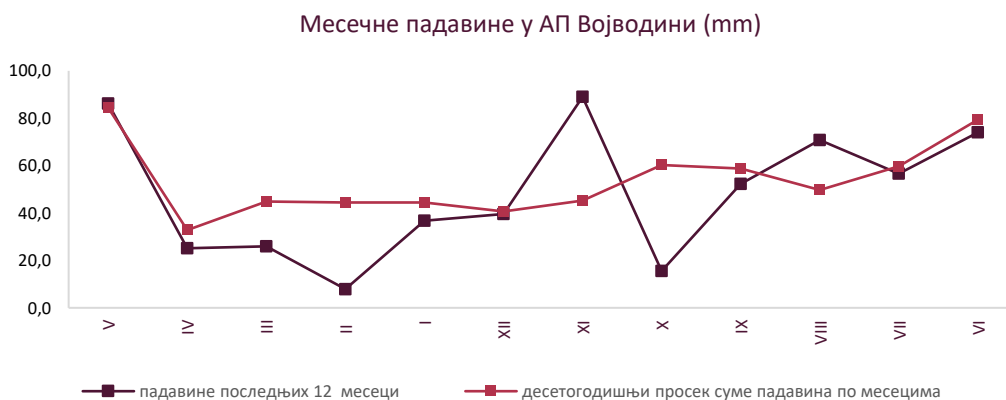

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Према последњим подацима РЗС-а, у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **сектор Пољопривреде, шумарства и рибарства Републике Србије** забележио је **реални раст бруто додате вредности од 0,2%** (уз допринос расту БДП-а са 0,3 п.п.). Услед ефеката модернизације опреме и веће примене агротехничких мера (чему би требало да допринесу и повећане државне субвенције), претпоставља се да ће доћи до **наставка раста пољопривредне производње**, што би требало да резултира позитивним доприносом БДП-у.

Агрометеоролошки услови

Према подацима Републичког Хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **мај 2024. године обележило је променљиво, топлије време од уобичајеног за ово доба године, праћено већом количином падавина од просечне за мај месец**. Процент падавина на територији АП Војводине се у мају 2024. године, у односу на **десетогодишњи просек за посматрани месец**, кретао **између 54,9%** (падавинска станица Палић) **до 175,9%** (падавинска станица Кикинда, где је у мају измерено чак 151,5 мм кише по квадратном метру).

Биљна производња

Агрометеоролошки услови (честе падавине и висока релативна влажност ваздуха) су створили **повољне услове за развој и ширење биљних болести и штетних инсеката**. У мају се одвијају интензивни вегетативни процеси раста и развића свих озимих усева, као и ницање, раст и развој јарих усева, пораст плодова и зрење раног воћа и поврћа. **Завршена је сетва јарих култура, обављала се нега усева и берба раних сорти воћа и поврћа**. Честе и повремено обилне падавине током маја ометале су благовремено извођење предвиђених пољопривредних послова од којих су најважнији били: берба пристиглог воћа и поврћа, сузбијање корова, косидба ливада, заштита усева од проузроковача биљних болести и штеточина, и други. Жетва пшенице је ове године почела раније.

Очекивана производња и засејане површине

На основу стања усева на дан процене¹, у АП Војводини се очекује **производња пшенице од 1,9 милиона тона**, што је **за 11,5% мање** у односу на производњу остварену у прошлој години, а као последица смањења сетвене површине за 12,7%.

¹ Подаци о очекиваној производњи пшенице, малина и вишања и засејаним површинама кукуруза, сунцокрета и соје приказани су према стању на дан 23. маја 2024. године, Извор: РЗС, „Анкета о површинама и засадима на крају пролећне сетве“

Код производње малина очекује се смањење укупне производње, и то за 32,9% у односу на прошлу годину. Искрчено је 228 хектара малињака, односно 31,8%. Код **вишања** се такође очекује **мања производња, и то за 7,6%** (као последица смањења приноса по јединици површине).

Према стању на дан процене, **у пролећној сетви 2024. године засејано је више шећерне репе за 12,5%**, а кукуруза, соје и сунцокрета, за 3,4%, 2,6% и 2,3%, респективно, у поређењу са претходном годином.

Очекивана производња и засејане површине у Републици Србији и АП Војводини

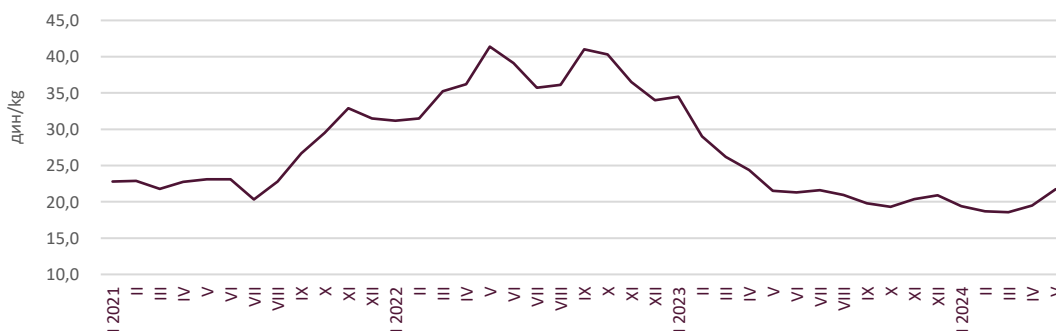
		Република Србија	Учешће АПВ у РС (%)	АП Војводина	Индекс АПВ 2024/2023
Пшеница	Површина (ha)	549.032	59,7	327.892	87,3
	Принос (t/ha)	5,3	-	5,9	101,7
	Производња (t)	2.900.536	66,2	1.920.135	88,5
Малине	Површина (ha)	18.625	2,6	490	68,2
	Принос (t/ha)	5,0	-	4,3	97,7
	Производња (t)	94.026	2,2	2.116	67,1
Вишње	Површина (ha)	19.878	10,3	2.046	100,2
	Принос (t/ha)	6,9	-	4,8	92,3
	Производња (t)	136.820	7,1	9.763	92,4
Кукуруз	Засејана површина (ha)	961.268	54,6	524.683	103,4
Шећерна репа	Засејана површина (ha)	46.839	97,0	45.429	112,5
Сунцокрет	Засејана површина (ha)	248.607	87,8	218.209	102,3
Соја	Засејана површина (ha)	219.083	88,0	192.832	102,6

Тржиште примарних пољопривредних производа

Позитиван ценовни тренд свих примарних пољопривредних производа из априла настављен је и у мају. На новосадској Продуктној берзи, у мају 2024. године, **примат је имала трговина кукурузом**, зауевши удео од 54,0% у укупном обиму трговања. Активност учесника на **тржишту пшенице** била је већа почетком месеца, да би у другој половини била слаба. У укупном обиму промета током маја, пшеница је учествовала са 29,8%. **Сојиним зрном** се и даље слабо трговало, и то тек крајем месеца. Укупан удео соје у промету износио је 6,9%.

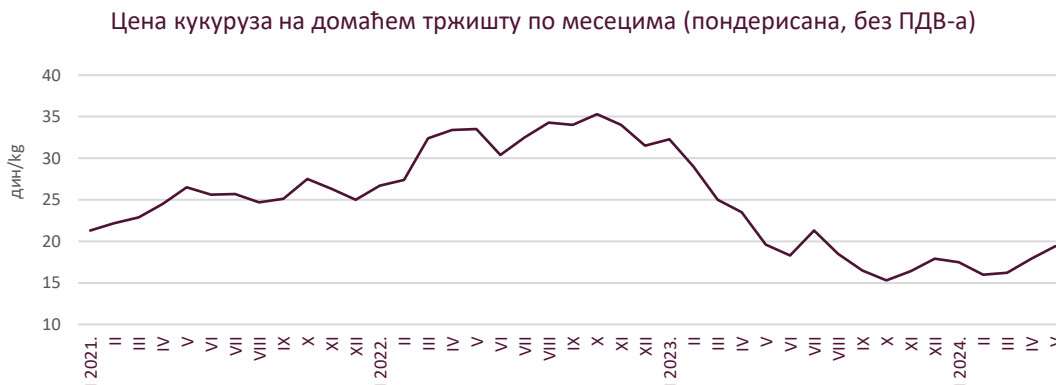
Цена пшенице у Србији се током маја 2024. године кретала између 20,8 и 23,8 дин/kg без ПДВ-а, те је пондер цена од 21,7 дин/kg (185,6 €/t) већа од оне из претходног месеца за 2,2 дин/kg, односно за 11,4%. **Пшеница је максималну цену ове године достигла управо у мају.**

Цена пшенице на домаћем тржишту по месецима (пондерисана, без ПДВ-а)

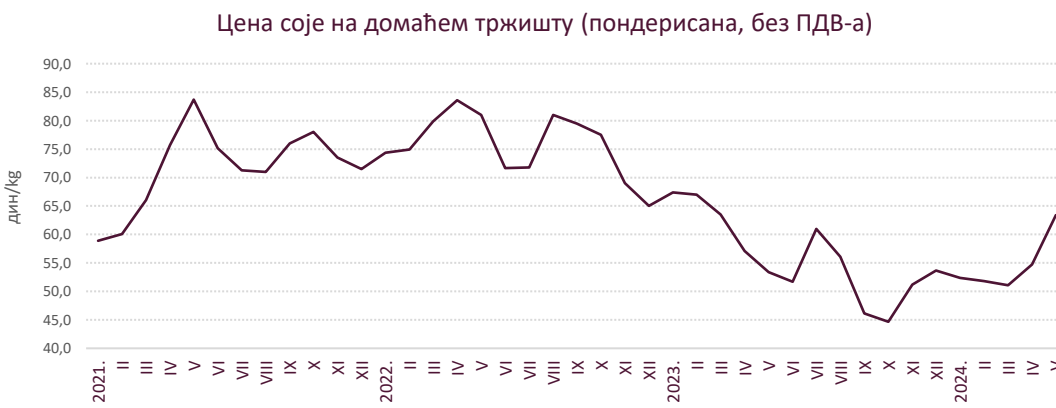

Пондерисана цена кукуруза је у мају 2024. била највиша од почетка године и **износила је 19,4 дин/kg (166,0 €/t)**, али је за **незнатних 1,0% мања** у односу на цену из истог месеца претходне године. У поређењу са претходним месецом (када је кукуруз прометован по цени од 17,9 дин/kg), цена кукуруза је већа за 8,4%.

Ако се посматрају цене на тржишту Европе, у мају месецу ове године **цена пшенице је била највиша у Португалији (269,0 €/t)**, а **кукуруза у Шпанији (231,5 €/t)**.

Цена соје у Србији се током маја 2024. године кретала између 57,0 дин/kg и 67,0 дин/kg. Пондерисана цена без ПДВ-а **износила је 63,4 дин/kg**, и била је **већа за 18,7% мг.** (цена соје је у мају претходне године износила 53,4 дин/kg). У поређењу са претходним месецом, цена соје је већа за 15,8%.

Цене прехранбених производа

Цене хране и безалкохолних пића у Србији су у мају 2024. године биле веће за 1,3% у односу на цене из истог месеца 2023. године, али за 0,2% мање у поређењу са претходним месецом ове године. У односу на мај 2023. године, **највише су поскупели минерална вода, безалкохолна пића и сокови (8,5%), шећер, џем, мед и чоколада (5,8%) и месо (5,5%)**. С друге стране, потрошачи су издвајали мање средстава за поврће (-4,8% мг.) и уља и масти (-3,4% мг.). Са доласком нове пољопривредне сезоне уобичајено је да уследи пад цена поврћа.

Цене алокохолних пића и дувана порасле су за 8,7% за годину дана. Највише су поскупели дуван, пиво и алкохолна пића, и то за за 9,9%, 7,7% и 6,7%, респективно.

Сточарство

У кланицама регистрованим на територији Војводине, према последњим подацима РЗС-а, у прва четири месеца 2024. године заклано је више говеда (за 10,9%) и живине (за 10,2%), а мање оваца (за 0,3%) и свиња (за 5,7%), у односу на период јануар - април 2023. године.

У периоду јануар - април 2024. године, укупна нето маса заклане живине у Војводини већа је за 13,4% и говеда за 11,1%, док је нето маса закланих оваца мања за 1,9% и за 4,9%, у поређењу са истим периодом претходне године.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		I-IV 2024.	Индекс
			I – IV 2024 I – IV 2023
Говеда	Број	19.878	110,9
	Нето маса (t)	5.432	111,1
Свиње	Број	353.394	94,3
	Нето маса (t)	28.028	95,1
Овце	Број	35.287	99,3
	Нето маса (t)	615	98,1
Живина	Број	14.557.965	110,2
	Нето маса (t)	27.337	113,4

Просечне откупне цене живе стоке у мају 2024. године су варирале и разликовале се на појединим сточним пијацама. Понуда телаци и товне јунади је била на прошломесечном нивоу, а цена товне јунади телесне масе преко 480 килограма била је око 350 дин/kg. Прасад телесне масе 16-25 килограма се продавала по цени од 500 динара за килограм, што је иста цена као и претходни месец. Товне свиње телесне масе од 80-120 килограма, уз слабију понуду, откупљивани су по цени од 220 до 310 дин/kg. Јагњад се, уз слабију понуду у односу на април, продавала најчешће за 500 дин/kg. Овце су се, упркос слабој понуди, могле купити по прошломесечној цени (220 дин/kg).

Шумарство

Обим радова на производњи шумских сортимената у Републици Србији у прва четири месеца 2024. године износио је 851.558 m³ и у односу на исти период претходне године већи је за 10,6%, док је у Војводини производња шумских сортимената износила 307.271 m³ и већа је за 24,0% мг. Обим радова у АП Војводини чинио је 36,1% од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији.

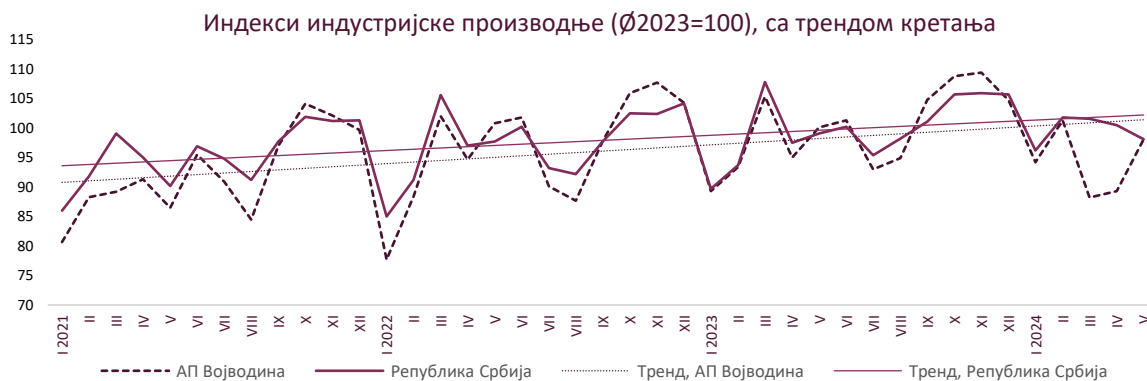

IV. ИНДУСТРИЈА

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године забележила раст од 2% у односу на исти период прошле године, чему је допринео међугодишњи пораст обима производње **Прерађивачког сектора, од 2,7% мг.** (допринос 2.1 п.п.) и производње сектора **Рударство, од 9,9% мг.** (допринос 1.5 п.п.). С друге стране, производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** је у првих пет месеци ове године била за **4,3% мања** у односу на исти период прошле године (допринос -0,3 п.п.).

Раст обима индустријске производње у Републици Србији у посматраном периоду забележен је у **18 области делатности** (које чине 69% у структури индустријске производње), а највећи допринос расту потекао је од **Производње основних метала** (која је **мг. повећана за 49,9%**, уз допринос расту укупној индустрији са 4,0 п.п.). Међугодишњи раст укупне индустрије Србије би у посматраном периоду био и већи да није било **пада обима производње у оквиру области Производња кокса и деривата нафте, за 33,2% мг.** (допринос -1,1 п.п.), а услед **ремонта и инвестиционих радова у Рафинерији нафте Панчево**. За разлику од ранијих ремонтних активности које су се, по правилу, изводиле на сваке две до три године у трајању од око месец дана, овај је био најдужи по трајању, обиму активности и сложености. С обзиром да Рафинерија није радила и добар део априла, негативне последице на динамику укупне Прерађивачке индустрије осећају се и у мају месецу.

Само у мају 2024. године, индустријска производња Републике Србије је за **1,1% била мања** у односу на мај прошле године, на шта је утицао мањи обим производње у сектору **Прерађивачке индустрије (за 2% мг.)** и **Енергетском сектору (за 9,1% мг.)**, док је у сектору **Рударства, обим производње био већи** него у мају прошле године, за **28,9% мг.**

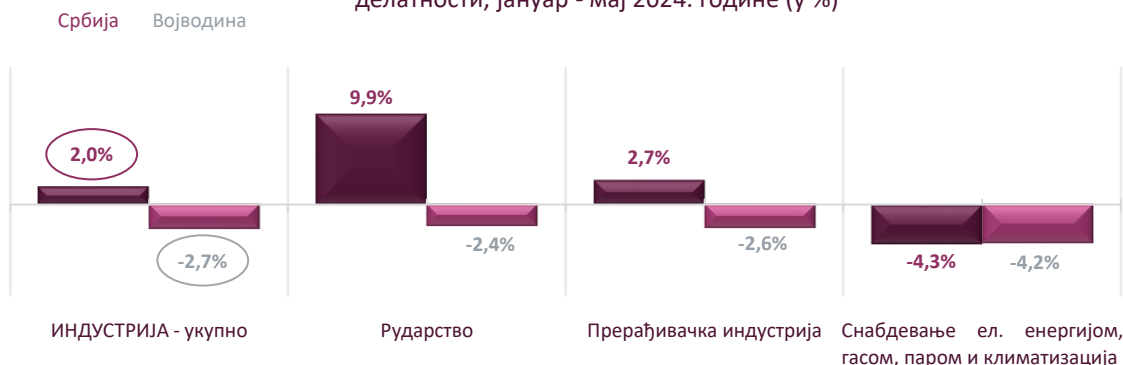

Индустријска производња на територији АП Војводине је у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период прошле године, **забележила пад од 2,7%**, а вођено међугодишњим **смањењем обима производње у сва три сектора** индустрије. Највећи утицај на смањење производње у индустрији Војводине имала је **Прерађивачка индустрија**, која је **смањена за 2,6% мг.** (уз допринос -2,5 п.п.). Сектор **Рударство** је забележио међугодишњи **пад обима производње од 2,4% мг.** (допринос укупном паду -0,1 п.п.), као и **сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, у којем је производња у посматраном периоду била **међугодишње мања за 4,2%** (допринос укупном паду такође -0,1 п.п.).

Само у мају 2024. године, у односу на мај 2023, индустријска производња АП Војводине била је **мања за 2,2%**, услед **мањег обима производње у сектору Прерађивачке индустрије** Покрајине (-2,9% мг.) и **сектору Рударства (-10,4% мг.)**. С друге стране, производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** у Војводини је у мају месецу међугодишње била **већа за 38,4%**.

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - мај 2024. године (у %)

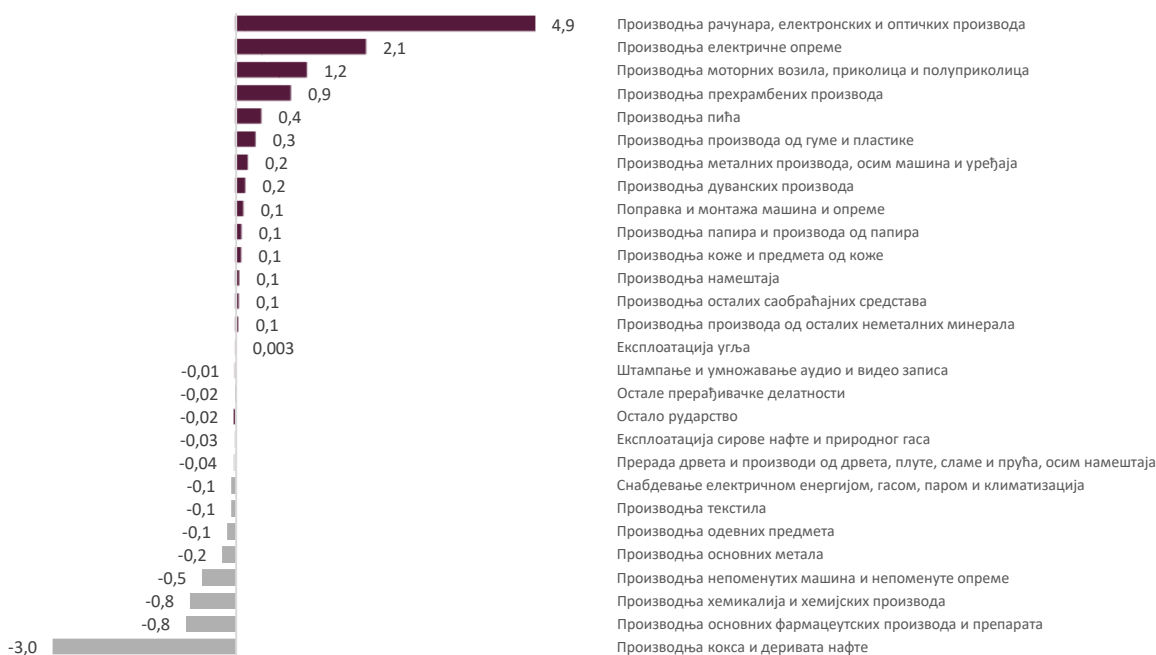

Индустрија АП Војводине се у највећој мери ослања управо на Прерађивачку индустрију, која чини 94,4% укупне индустрије Покрајине у периоду јануар - мај текуће године. Сектор Рударство чини 3,9% укупне индустрије АП Војводине, а сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,7% у посматраном периоду.

Посматрано по областима делатности, у првих пет месеци 2024. године у Војводини је забележен пад обима производње у 13 области делатности (које чине 44% укупне индустрије Покрајине), а међугодишњем паду укупне индустрије Покрајине највише је допринела **Производња кокса и деривата нафте**, која је у односу на период јануар - мај 2023. **смањена за 34%** (допринос -3,0 п.п.), услед поменутог ремонта извођеног у рафинерији Панчево.

Упркос паду укупне индустријске производње Војводине у периоду јануар - мај 2024. године, посматрано по областима делатности, **међугодишње повећање физичког обима производње** забележено је у 15 области делатности (које чине 56% укупне индустрије Војводине), а **највећи позитиван утицај** имале су: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа**, која је **међугодишње посматрано повећана за 221%** (допринос 4,9 п.п.) и **Производња електричне опреме**, која је **повећана за 16,3% мг.** (допринос 2,1 п.п.).

Допринеси међугодишњој стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, јануар - мај 2024. године (у п.п.)

Посматрано **по наменским групама**, раст индустријске производње АП Војводине у првих пет месеци 2024. године забележен је у оквиру сваке групе, осим код **Енергије** где је забележен **пад обима производње од 27% мг.** (допринос -3,9 п.п.), услед смањења производње деривата нафте у Рафинерији Панчево.

Посматрано по управним окрузима, **40,4% укупне индустријске производње Покрајине у периоду јануар - мај 2024. године определила је индустрија Јужнобанатског округа** (иако је забележила **мг. смањење од 6,7%**). Следи **индустрија Сремског управног округа**, која је остварила **18,5%** укупне индустрије Војводине у посматраном периоду (уз **мг. пад од 2,8%**), и **индустрија Јужнобачког управног округа**, која је чинила **18%** укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду, остваривши **међугодишњи раст од 17,3%**. Преостала четири управна округа заједно су реализовала 23,1% укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду.

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

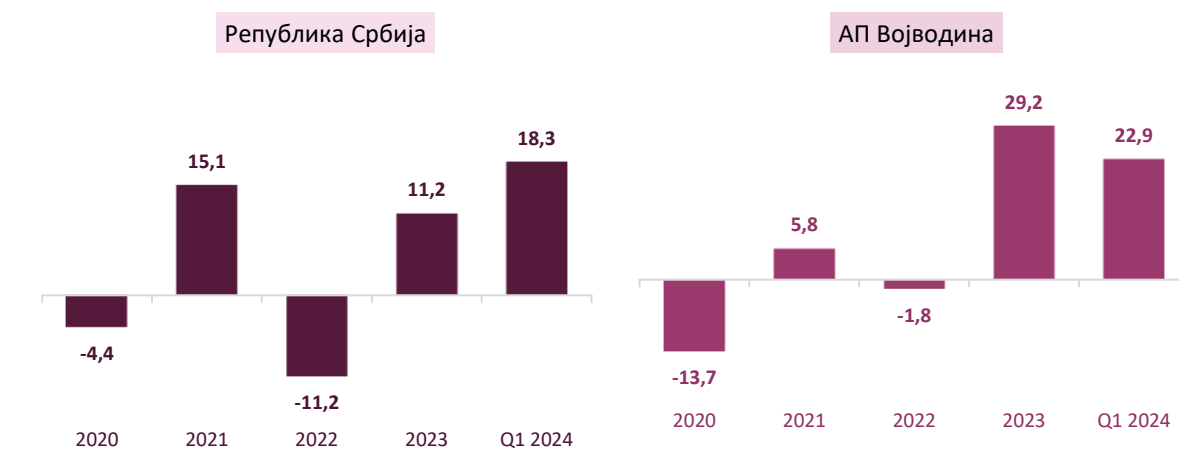
Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова **извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству)**, забележила **реални раст од 16,6% у сталним ценама** (20,2% у текућим ценама).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **само у Србији** је у првом кварталу ове године **повећана за 18,3% мг. у сталним ценама** (22,0% у текућим ценама), на шта је утицала интензивнија реализација инфраструктурних пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре у земљи. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **у иностранству смањена је** у првом кварталу 2024. године **у сталним ценама за 38,3% мг.** (36,4% у текућим ценама) **у односу на први квартал претходне године.**

Посматрано **према врсти грађевина**, у првом кварталу 2024. године, у поређењу са првим кварталом 2023. године, изражено у сталним ценама, **вредност радова изведених на зградама у Републици Србији повећана је за 8,3%**, док је вредност радова **на осталим грађевинама** (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) **повећана за 23,3% мг.**

Грађевинска активност **на територији АП Војводине** је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023, забележила **раст од 22,9% у сталним ценама** (26,7% у текућим ценама). Поменутом расту грађевинске активности, најзначајнији допринос дала је изградња **мађарско-српске железнице (деоница Нови Сад – Суботица)**, као и изградња **Фрушкогорског коридора (деоница Нови Сад – Рума)**. У Новом Саду је у току изградња неколико стамбено-пословних комплекса, па је и вредност на зградама, такође, повећана.

Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији и АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

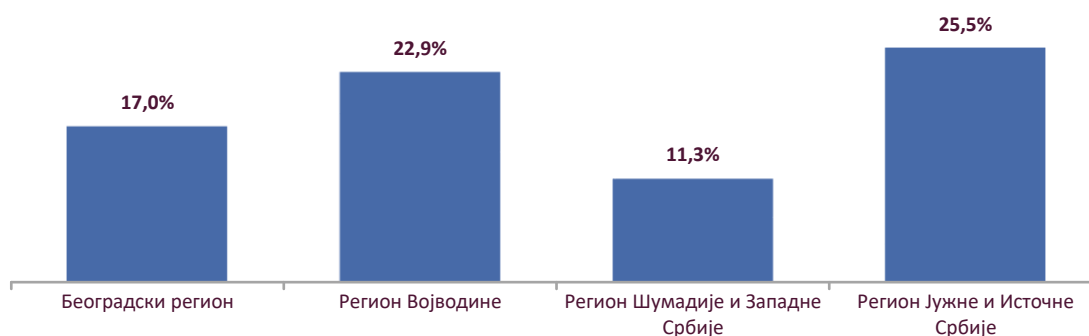
У првом кварталу 2024. године, у односу на исти квартал претходне године, вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама **повећана је у свим регионима Републике Србије, а највеће повећање забележено је у Региону Јужне и Источне Србије, за 25,5% у сталним ценама.** Повећању грађевинске активности у Региону Јужне и Источне Србије највише је допринела изградња **саобраћајне инфраструктуре**, пре свега **брзе саобраћајнице Пожаревац - Голубац**, али и изградња сложених индустријских грађевина (извођење грађевинских радова на **ветропарку** и у оквиру комплекса **рудника бакра у Бору**).

На раст вредности изведених грађевинских радова од **17% мг.** у сталним ценама у **Београдском региону** највише је утицала **изградња стамбених зграда, грађевина саобраћајне инфраструктуре и сложених индустријских грађевина.** Значајна градилишта су „Београд на води“ и неколико већих стамбено-пословних комплекса („Депо“, „Вождове капије“, „Vellport“, „Viva Residences“, „Зелена авенија“), а потом и „Центар за инклузију“, нова аутобуска станица, припремни радови за Ехро центар, као и изградња платоа за депо Београдског метроа.

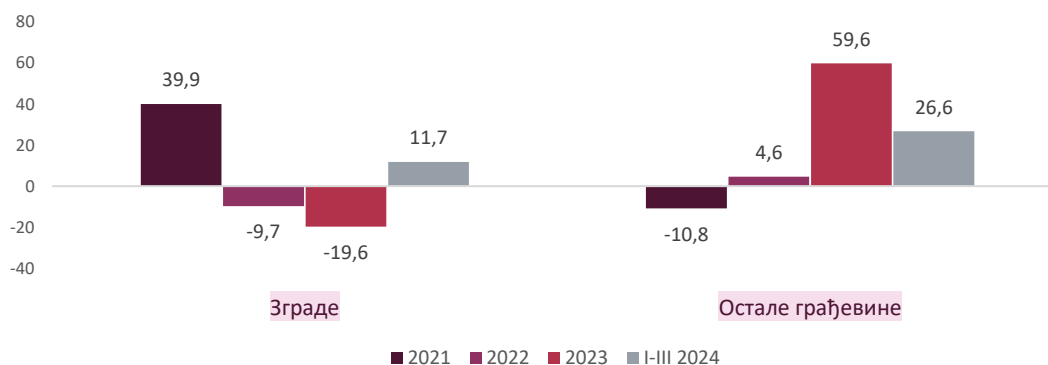
Регион Шумадије и Западне Србије забележи је **раст грађевинске активности од 11,3% мг.** у сталним ценама. Грађевински радови на нестамбеним зградама били су нешто слабијег интензитета у односу на први квартал претходне године, док је интензитет радова повећан на свим осталим врстама грађевина. У првом кварталу ове године настављени су веома интензивни радови на **изградњи Моравског коридора и аутопута Прељина - Пожега.** У току је реализација пројекта изградње **комуналне инфраструктуре (Мионица и Кнић),** затим **гасификација на територији општине Рашка** и радови на **постављању телекомуникационих водова.**

Вредност изведених грађевинских радова по регионима Републике Србије, први квартал 2024, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Посматрано према врсти грађевина, **вредност радова изведених на зградама у Војводини је у првом кварталу ове године повећана за 11,7% у односу на исти квартал 2023. године,** док је **вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 26,6%.**

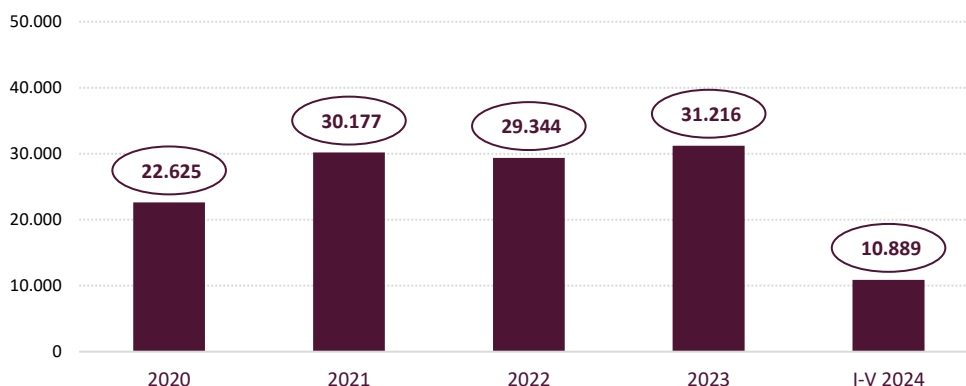
Вредност изведених грађевинских радова на зградама и осталим грађевинама у АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

У Србији је у првих пет месеци 2024. године издато 10.889 грађевинских дозвола, што је за **583 дозволе,** односно за **5,7% више** у односу на исти период 2023. године. Највећи број издатих дозвола односи се на извођење радова на зградама (8.842, тј. 81%), а остатак на радове на осталим грађевинама (2.047, тј. 19%), а највише везане за саобраћајну инфраструктуру, ценоводе, комуникационе и електричне водове и сложене индустријске грађевине.

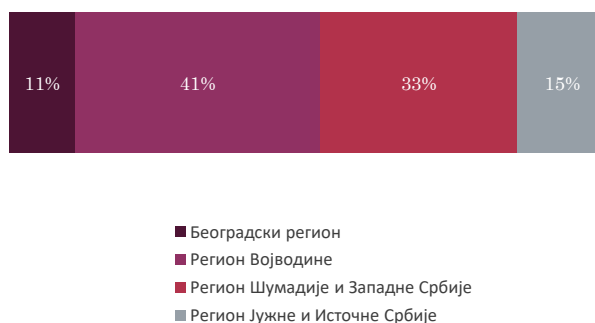

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији

Посматрано по регионима, у периоду јануар - мај ове године **највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (4.413, тј. 41% од укупног броја издатих)**, следи **Регион Шумадије и Западне Србије (3.598 издатих дозвола или 33%)**, затим **Регион Јужне и Источне Србије (1.674 или 15%)**, док је **најмање дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (1.204 или 11%)**. У односу на исти период прошле године, **повећан је број издатих грађевинских дозвола у свим регионима Републике Србије.**

Издате грађевинске дозволе по регионима Републике Србије, јануар - мај 2024.

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини је у првих пет месеца 2024. године за 8,6% (350 дозвола) био већи у односу на исти период претходне године. Од укупног броја издатих дозвола у Војводини, **85% (3.743) је издато за зграде, а 15% (670) за остале грађевине.** Ако се посматрају само зграде, **80% дозвола издато је за стамбене зграде, а 20% за нестамбене зграде,** док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на **цевоводе, комуникационе и електричне водове (67%).**

Број издатих грађевинских дозвола у АП Војводини

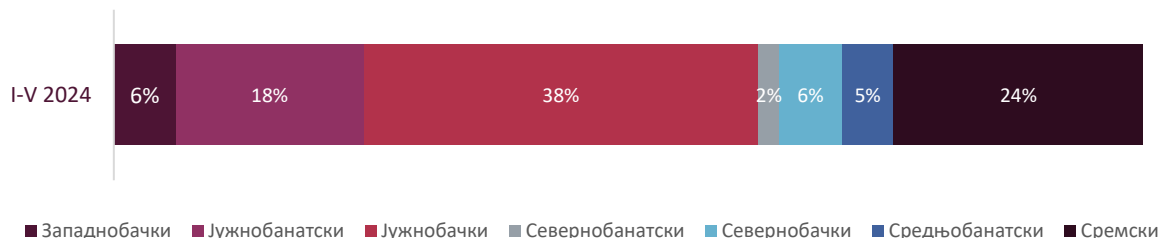

Према грађевинским дозволама издатим у првих пет месеци 2024. године, у Војводини је пријављена изградња **3.767 станова** (за **3,8% мање** у односу на исти период 2023), **просечне површине 77,3 m² по стану**. Највећи број пријављене изградње станова је у **стамбеним зградама новоградње (96%)**, и то оним које броје **три или више станова (84%)**, просечне површине 61,9 m², 13% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 159,9 m²), а најмање станова (3%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 124,1 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама, у периоду јануар - мај 2024. године је 137,8 млрд динара, што представља **повећање од 27%** у односу на исти период претходне године. Предвиђена вредност радова **новоградње** у АП Војводини у периоду јануар - мај ове године износи **86% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у Војводини** у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, **највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (38%)**, затим у Сремском (24%) и Јужнобанатском округу (18%).

Предвиђена вредност радова према издатим дозволама,
по окрузима АП Војводине (учешће)

Просечна цена станова новоградње на територији Републике Србије је у 2023. години износила **211.103 динара по m²** (у 2022. години 209.958 динара), док је **просечна површина** продатих станова новоградње Србији у 2023. години **55 m²**. Просечна цена станова новоградње на територији Града Новог Сада је у 2023. години износила **206.400 динара по m²**, а **просечна површина продатих станова 55 m²**.

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

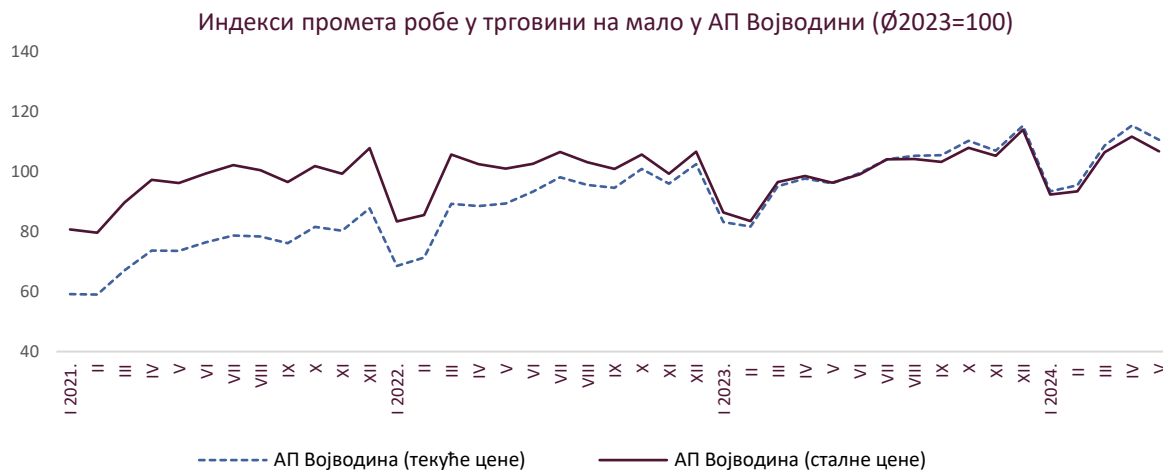
Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **реално повећан за 7,7%** (у текућим ценама за 12,9%), при чему је само у **мају 2024. у односу на мај 2023. године, реално био већи за 6,6%** (у текућим ценама за 11,4%).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у првих пет месеци 2024. године **међугодишње реално био већи за 9,9%** (за 14,6% у текућим ценама), при чему је само у **мају 2024. у односу на мај 2023. године био већи реално за 10,8%** (за 15,1% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси

	Мај 2023.	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај 2024.
Текуће цене	107,5	106,8	105,4	110,0	112,0	108,8	111,6	112,8	112,4	116,9	114,2	118,1	115,1
Сталне цене	94,8	96,2	96,6	100,6	102,6	101,4	105,7	106,9	107,0	111,9	110,3	113,3	110,8

Наставља се тренд раста промета у трговини на мало, присутан већ десет година уназад. **Стопе раста промета у текућим ценама су више него у сталним ценама**, што је **последича убрзане инфлације**. Посматрано у односу на просек 2023. године, забележене су очекиване сезонске флукуације у трговини на мало. **У мају 2024. је промет робе у трговини на мало, у односу на просечан ниво промета у 2023. години, био већи - у Републици Србији за 3,7%** у сталним ценама (7,9% у текућим ценама), а у **АП Војводини за 6,7%** у сталним ценама (10,6% у текућим ценама). Дугорочни тренд је стабилан и благо растући.

На месечном нивоу, у мају 2024. је у односу на претходни месец, промет робе у трговини на мало у Републици Србији био мањи за 4,5% у сталним ценама (мањи за 4,1% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине био мањи за 4,3% у сталним ценама (4,1% у текућим ценама).

Ако се промет у трговини на мало посматра по основним групама КД, у Србији је у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период претходне године, **и номинално и реално забележен раст промета у свим робним групама**, и то - у промету хране, пића и дувана (7,6% мг. у сталним ценама, а 12,4% у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (9,5% мг. у сталним ценама, а 13,9% у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 4,5% мг. у сталним ценама, односно 11,9% мг. у текућим ценама).

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију је у периоду јануар - мај 2024. године износио око 1,6 милиона, што је за 11% више у односу на јануар - мај 2023. године. Од укупног броја долазака 51% су остварили домаћи туристи, а 49% долазака су остварили страни туристи. На подручју АП Војводине је регистровано 16% од укупног броја туристичких долазака на нивоу целе земље у истом периоду.

Војводину је у првих пет месеци 2024. године посетило око 270 хиљада туриста (54% домаћих и 46% страних), што је за 9% више него у истом периоду прошле године. Број долазака домаћих туриста у Војводини међугодишње је повећан за 8%, а број долазака страних туриста за 10%.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар - мај 2024. године

Доласци туриста у Војводину

У периоду јануар - мај 2024. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 4,8 милиона ноћења туриста (при чему су 54% била ноћења домаћих, а 46% ноћења страних туриста), што је за 8% више у односу на исти период 2023. године. Од укупног броја регистрованих ноћења на нивоу целе земље у посматраном периоду, 15% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у првих пет месеци 2024. укупан број регистрованих ноћења туриста износио 738 хиљада (при чему су 49% чинила ноћења домаћих, а 51% ноћења страних туриста), што је за готово 6% више него у истом периоду претходне године. Број ноћења домаћих туриста међугодишње је повећан за 3%, док је број ноћења страних туриста увећан за 8%.

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар - мај 2024. године

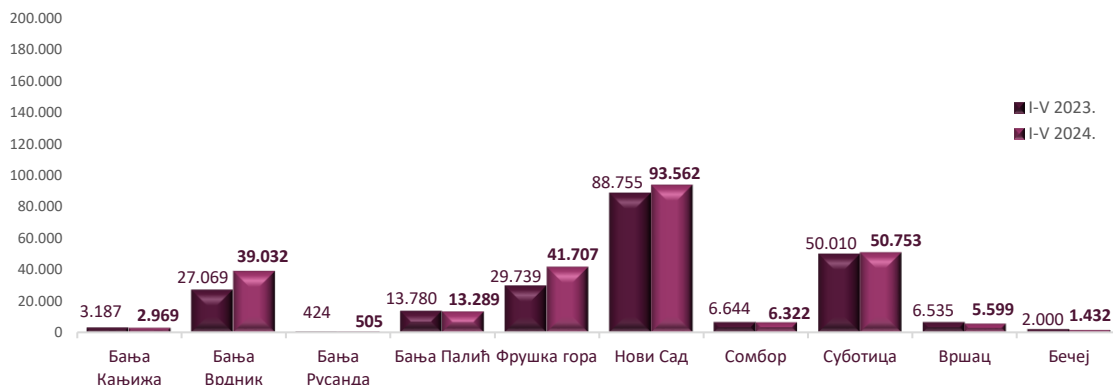
Ноћења туриста у Војводини

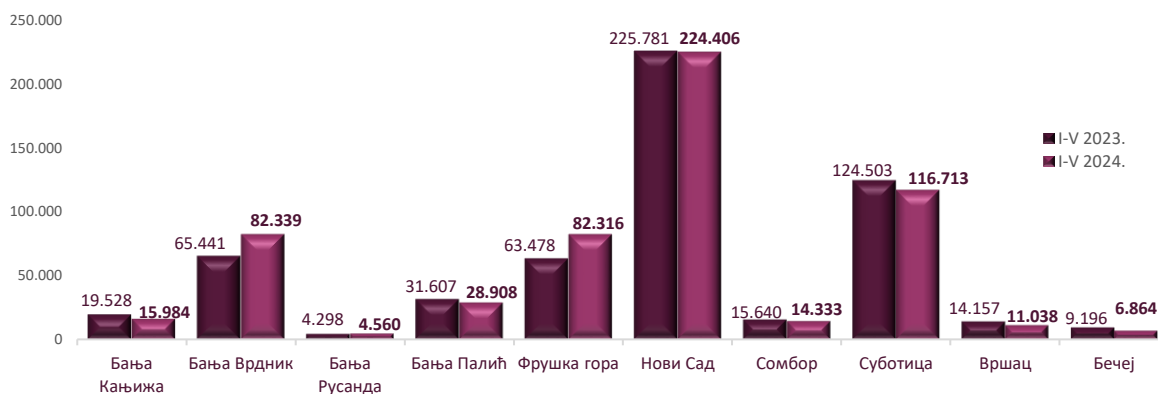
У Војводини је у периоду јануар - мај 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено око 94 хиљаде долазака туриста, што је за 5% више у односу на исти период 2023. године. Више од половине посетилаца били су страни туристи (60%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

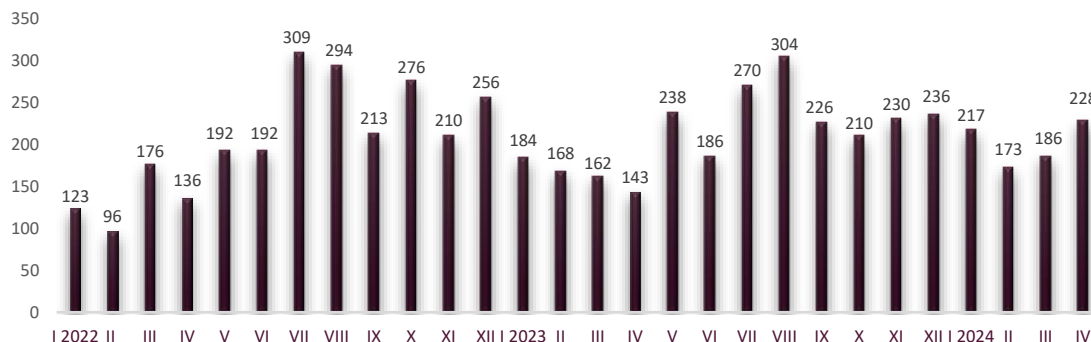
Највише ноћења у Војводини је у првих пет месеци 2024. године регистровано, такође, у Новом Саду, укупно 224 хиљаде ноћења, што је за 0,6% мање у односу на исти период прошле године. Већину ноћења остварили су страни туристи (70%).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у периоду јануар - април 2024. године износио је 803 млн евра и за 146 млн евра, тј. 22,2% је већи од девизног прилива од туризма забележеног у истом периоду прошле године. Само у априлу, девизни прилив износио је 228 млн евра и за 85 млн евра, тј 59% је већи од девизног прилива у априлу прошле године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

Цене угоститељских услуга у Србији су у периоду јануар - мај 2024. године у односу на исти период 2023. године у просеку **порасле за 10%**, а највећи раст су забележиле **цене преноћишта (13,6% мг.)**. У Војводини су у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период 2023, **цене угоститељских услуга порасле у просеку за 10,8%**. Највећи раст у Војводини су забележиле **цене безалкохолних пића (11,5% мг.)**, потом цене **хране (11,1% мг.)** и **алкохолних пића (10,6%)**, док су **цене преноћишта порасле за 8,2% мг. у посматраном периоду**.

Индекси цена угоститељских услуга у Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	$\frac{V\ 2024}{IV\ 2024}$	$\frac{V\ 2024}{V\ 2023}$	$\frac{I-V\ 2024}{I-V\ 2023}$	$\frac{V\ 2024}{IV\ 2024}$	$\frac{V\ 2024}{V\ 2023}$	$\frac{I-V\ 2024}{I-V\ 2023}$
УКУПНО	101,4	111,0	110,0	101,1	111,6	110,8
Храна	100,9	109,4	109,2	100,3	111,0	111,1
Алкохолна пића	101,0	109,2	108,9	101,1	110,1	110,6
Безалкохолна пића	101,5	111,4	110,7	100,5	110,8	111,5
Преноћишта	103,0	117,6	113,6	106,2	118,3	108,2

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у периоду јануар - мај 2024. године износила **27,9 млрд евра**, што је за **0,9% више** у односу на размену остварену у истом периоду претходне године. Само у мају, укупна робна размена Републике Србије са иностранством износила је **5,6 млрд евра** и за **1,1% је била мања** од размене забележене у мају 2023. године.

Робни извоз Србије је у мају 2024. године износио **2,4 млрд евра** и за **3,3% је био нижи међугодишње**, док је кумулативно посматрано у периоду јануар - мај 2024. укупно износио **12,2 млрд евра** и био виши за **0,6%** у односу на исти период 2023. године. С друге стране, **робни увоз је у мају износио 3,2 млрд евра** и за **0,6% је био виши међугодишње** посматрано, док је од почетка године закључно са мајем износио **15,7 млрд евра** и повећан је за **1,2% на међугодишњем нивоу**.

Србија је у периоду јануар - мај ове године забележила **дефицит у робној размени са иностранством, у вредности од 3,5 млрд евра**, који је за око 113 млн евра, тј. **3,3% већи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Покривеност робног увоза извозом у Србији је готово једнака покривености из истог периода претходне године - скоро **четири петине робног увоза Србије покривено је извозом (77,4% у периоду јануар - мај 2024. године)**. Годину дана раније покривеност је износила 77,9%.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

*у 000 евра

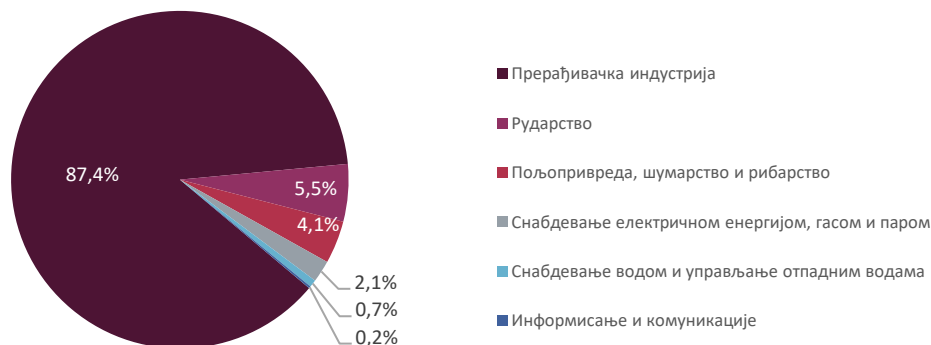
Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - V 2024.	12.158.742	100,6	15.702.334	101,2	27.861.076	100,9	-3.543.592
I - V 2023.	12.089.532	110,6	15.519.777	95,3	27.609.309	101,5	-3.430.245
2023.	28.631.835	103,7	36.859.488	94,5	65.491.323	98,3	-8.227.653
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571

Посматрано по секторима делатности, сектор **Прерађивачке индустрије**, који од свих сектора делатности има **највеће учешће** у укупном робном извозу Републике Србије (**87,4% у периоду јануар - мај 2024. године**), остварио је **раст извоза од 4,0%** у односу на период јануар - мај 2023. године и **међугодишњи пад извоза од 5,7% у самом мају 2024. године**. Области које имају **највеће учешће у извозу Прерађивачке индустрије** у периоду јануар - мај ове године су: **Производња електричне опреме (12,4%**, при чему се више од трећине ове области пласира на тржиште Немачке), **Производња моторних возила и приколица (11,4%**, где је Немачка такође најважнија извозна дестинација, а кључни извозни артикал Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила), **следи Производња основних метала (10,5%) и Производња прехранбених производа (10,4%)**. Међугодишњи раст извоза је забележен у **11 од 23 области Прерађивачке индустрије** у Србији у посматраном периоду.

Следећи по учешћу је извоз сектора **Рударство (5,5%)**, који је у периоду јануар - мај 2024. за **2,1% био мањи** него у истом периоду претходне године. **Извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство налази се на трећем месту (учешће 4,1%)**, а **међугодишње је значајније повећан, за 51,4%** (услед повећаног извоза кукуруза и пшенице).

Извоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - мај 2024. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - мај 2024. године из Србије је највише извезено **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила (учешће 5,9%)**, и то за **2,4%** више него у истом периоду прошле године. Извоз **Руде бакра и концентрата** је на другом месту (учешће 5,2%), који је међугодишње **био мањи за 2,6%**. **Највеће међугодишње повећање** забележено је код **извоза артикла Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра**, који се са учешћем од **4,2%** налази на трећем месту (извезен у вредности од 509,2 млн евра, а у истом периоду претходне године за свега 33 хиљаде евра). **Највеће смањење је забележено код извоза Електричне енергије**, и то за **65,7% мг.**, првенствено услед смањеног извоза у Румунију и Мађарску. **Извоз артикла Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле** налази се на петом месту са уешћем **1,7%** и међугодишњим **смањењем од 30,5%** у посматраном периоду.

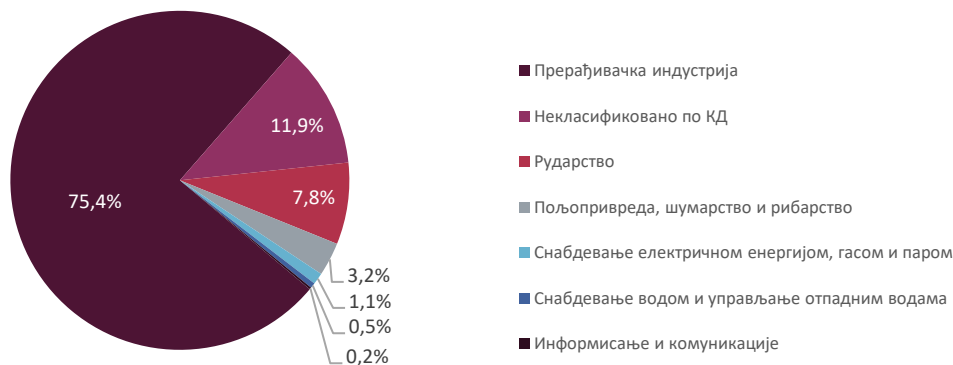
Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	I-V 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-V 2024}{I-V 2023}$
УКУПНО	6.370 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	720.314	5,9%	102,4
Руде бакра и концентрати	630.123	5,2%	97,4
Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра	509.210	4,2%	1.551,6
Електрична енергија	255.603	2,1%	34,3
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	201.291	1,7%	69,5

Што се тиче **увоза** Републике Србије, као и код извоза, највећи проценат се односи на **увоз сектора Прерађивачке индустрије (75,4% у периоду јануар - мај 2024. године)**, који је забележио **повећање од 8,8%** у односу на исти период претходне године. Области Прерађивачке индустрије које остварују највећу вредност увоза су **Производња хемикалија и хемијских производа (учешће 11,7% у посматраном периоду)** и **Производња непоменутих машина и опреме (10,1%)**. Следећи по значају је **увоз сектора Некласификовано по КД (учешће 11,9%, уз међугодишње повећање од 5,8%)**, као и **увоз сектора Рударство (учешће 7,8%, уз мг. пад од 33,8%)**. **Смањење увоза Рударства** у посматраном периоду највећим делом је проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса, за 35,0%** у односу на период јануар - мај 2023. године (групе која је чинила **77%** увоза целокупног сектора Рударство у Србији у посматраном периоду).

Увоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - мај 2024. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - мај 2024. године, у увозу Републике Србије је највише била заступљена **Неразврстана роба по ЦТ² (укупно 11,8% увоза)**. Следећи по значају је **увоз Гаса природног у гасовитом стању** (учешће 3,8%), који је у односу на исти период претходне године био **мањи за 27,7%** (Србија је у пет месеци 2024. године **увезла гас** у вредности од 590,7 млн евра, док је у истом периоду прошле године тај увоз износио 817,2 млн евра). **Количински је увоз гаса био мањи за 10,8% него у истом периоду прошле године**. На четвртм месту је **увоз Осталих лекова, за малопродају** (учешће 2,8%), који је у односу на исти период прошле године био **већи за 11,4%**, док је **на петом месту увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове** (учешће 2,3%), који је **забележио смањење од 44,3%** у односу на исти период прошле године.

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	I-V 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-V 2024}{I-V 2023}$
УКУПНО	7.936 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	1.352.735	8,6%	113,7
Гас природни у гасовитом стању	590.723	3,8%	72,3
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	505.791	3,2%	89,2
Остали лекови, за малопродају	441.923	2,8%	111,4
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	357.795	2,3%	55,7

Упркос смањењу тражње из Европске уније (ЕУ) и региона, **највећи део извоз Републике Србије је и у периоду јануар - мај 2024. године пласиран на тржиште ЕУ (63%), а за 1,1% мање** него у истом периоду прошле године. Поред ЕУ, значајан извоз се пласира на тржиште **ЦЕФТА³ (14,5% у посматраном периоду)**, а који је међугодишње **смањен за 2,4%**. Посматрано по земљама, **најзначајније извозно тржиште Србије је Немачка**, која је додатно ојачала своју лидерску позицију на листи извозних дестинација Републике Србије – **учешће Немачке у укупном робном извозу Србије је у периоду јануар - мај ове године износило 15,1%, а у истом периоду прошле године 14,7%**. Међугодишње, вредност робне размене је значајно увећана с Кином, и то захваљујући **извозу у Кину**, који је **повећан за 79,6%** у односу на исти период прошле године. **Значајније међугодишње смањење** забележено је код **извоза у Мађарску (-10,9% мг.,**

² На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

³ ЦЕФТА - Земље Западног Балкана: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

првенствено услед смањеног извоза електричне енергије). Збирно је **извоз у првих пет земаља чинио 38,8% укупног извоза Републике Србије** у посматраном периоду.

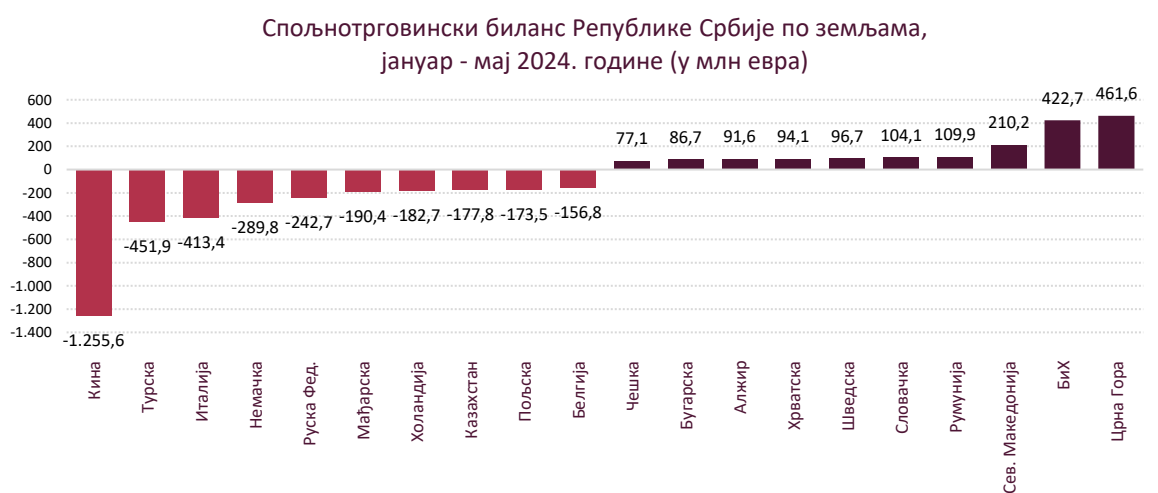
Када је реч о увозу, **58,2% укупног увоза Републике Србије потиче из ЕУ**, након чега следи увоз из земаља Азијско-пацифичког економског удружења⁴, са учешћем 22,8% у укупном увозу. **Земље из којих Србија највише увози су Немачка (13,5% у периоду јануар - мај 2024. године) и Кина (12,8%)**. У оквиру групе од првих пет увозних земаља, **највећи међугодишњи раст вредности увоза забележен је из Мађарске (за 20,2%, првенствено услед повећаног увоза гаса)**. Увоз из првих пет земаља чинио је **44% укупног робног увоза Републике Србије** у периоду јануар - мај 2024. године.

Србија је у посматраном периоду забележила **робни извоз у 172 различите земље света, односно увоз из 210 земаља**.

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, јануар - мај 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс	Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс
Немачка	1.830.213	15,1%	103,1	Немачка	2.119.981	13,5%	107,2
БиХ	763.932	6,3%	94,1	Кина	2.012.225	12,8%	112,6
Кина	756.633	6,2%	179,6	Италија	1.157.497	7,4%	105,1
Италија	744.112	6,1%	97,0	Турска	817.600	5,2%	111,0
Мађарска	614.886	5,1%	89,1	Мађарска	805.323	5,1%	120,2

Највећи позитиван спољнотрговински салдо, односно суфицит у робној размени, Република Србија је у периоду јануар - мај 2024. године остварила са Црном Гором (у вредности од 461,6 млн евра), док је с друге стране, највећи **дефицит у робној размени забележен са Кином** (-1.255,6 млн евра).

Посматрано **према наменским групама**, највећи негативан утицај на кретање извоза Републике Србије у периоду јануар - мај 2024. године потекао је од групе са најмањим учешћем у извозу – реч је о **Енергетским производима** (учешће 3,3%, **мг. пад извоза од 56,2%**). Групе производа са највећим учешћем у робном извозу – **Интермедијарни производи (43,7%)** и **Капитални производи (23,1%)**, забележили су **раст извоза од 5,9% и 4,8%**, респективно посматрано.

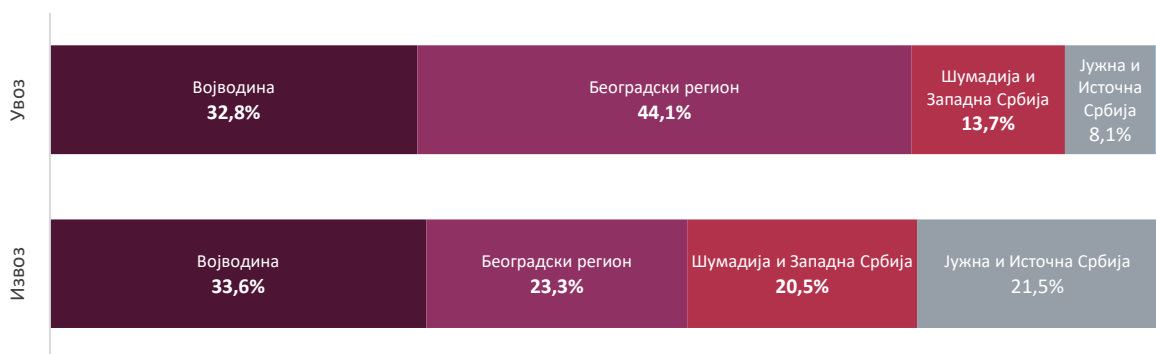
⁴ АРЕС: Руска Федерација, САД, Кина, Мексико, Канада, Сингапур, Република Кореја, Јапан, Вијетнам, Аустралија, Хонгконг, Тајланд, Брунеј, Малезија, Индонезија, Тајван - Кинеска Провинција, Перу, Филипини, Чиле, Нови Зеланд.

Што се тиче **увоза према наменским групама, већа вредност увоза** је забележена код **Капиталних производа** (21,3% мг.), **Трајних производа за широку потрошњу** (12,1% мг.) и **Нетрајних производа за широку потрошњу** (6,5% мг.). Због нормализације цена енергената и осталих сировина у периоду јануар - мај 2024. године, међугодишње посматрано је забележено **смањење вредности увоза Енергије и Интермедијарних производа, за 25,8% и 1,0%,** респективно.

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије (33,6% у периоду јануар - мај 2024. године),** док се по вредности **увоза налази на другом месту (32,8%),** након Београдског региона (44,1%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, јануар - мај 2024. године
(учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у периоду **јануар - мај 2024. године** износила **9,2 млрд евра** (што чини 33,2% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и **за 0,6% је мања** од робне размене остварене у истом периоду 2023. године. **Само у мају, укупна робна размена АП Војводине са иностранством износила је 1,7 млрд евра** и **за 5,1% је била мања** од размене забележене у мају 2023. године.

Робни извоз АП Војводине је у мају 2024. године износио 775,1 млн евра и **за 3,3% је био нижи у односу на мај прошле године,** док је кумулативно посматрано у периоду **јануар - мај 2024. године износио 4,1 млрд евра** (што чини 33,6% укупног извоза Србије у истом периоду), и **за 3,6% је виши** у односу на извоз у периоду јануар - мај 2023. године.

С друге стране, **робни увоз АП Војводине је у мају 2024. године износио 974,5 млн евра** и **за 6,4% је био мањи** него у мају прошле године, док је **од почетка 2024. године закључно са мајем износио 5,2 млрд евра** (што представља 32,8% укупног увоза Србије у истом периоду), и **за 3,6% је смањен на међугодишњем нивоу.**

АП Војводина је у периоду јануар - мај 2024. године забележила **дефицит у робној размени са иностранством, у вредности од 1,1 млрд евра,** који је за 337 млн евра или **23,9% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Раст извоза уз истовремени пад увоза утицали су на **повећање покривености робног увоза извозом у АП Војводини,** са 73,6% колико је износила у периоду јануар - мај 2023. године, **на 79,2% у истом периоду ове године.**

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - V 2024.	4.082.152	103,6	5.155.697	96,4	9.237.849	99,4	-1.073.545
I - V 2023.	3.940.379	107,3	5.350.869	95,4	9.291.248	100,2	-1.410.490
2023.	9.573.052	103,3	12.212.299	92,8	21.785.350	97,1	-2.639.247
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297

Посматрано према наменским групама, највеће учешће у робном извозу АП Војводине у периоду јануар - мај 2024. године имали су **Интермедијарни производи (37,4%**, уз смањење извоза од 1,1% мг.) и **Капитални производи (25,9%**, уз мг. повећање извоза од 1,4%).

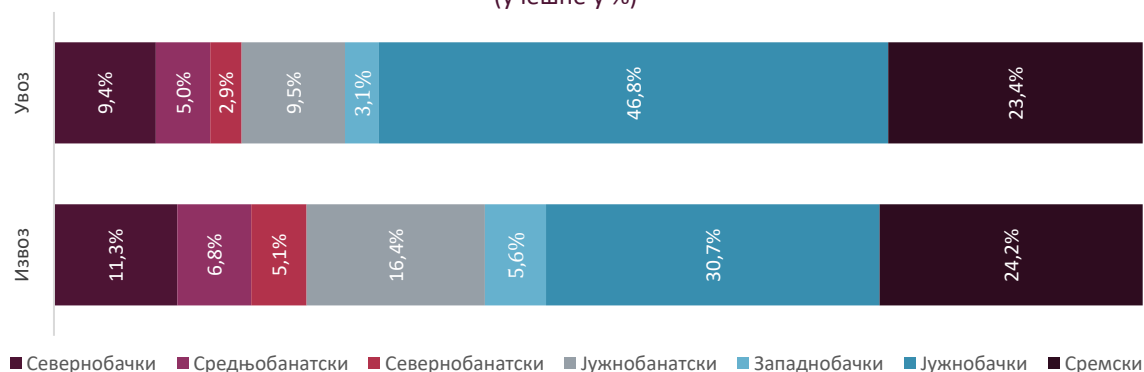
Што се тиче **увоза АП Војводине према наменским групама**, у периоду јануар - мај 2024. године у односу на исти период претходне године, **већа вредност увоза** је забележена код **Капиталних производа** (за 19,9% мг.), **Трајних производа за широку потрошњу** (11,3% мг.) и **Нетрајних производа за широку потрошњу** (0,4% мг.), а услед нормализације цена енергената и осталих сировина, међугодишње је забележено **смањење вредности увоза Енергије и Интермедијарних производа**, за **20,0%** и **3,2%** мг., респективно.

Посматрано према **управним окрузима**, најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има **Јужнобачки округ (30,7% укупног извоза, а нешто мање од половине укупног увоза АП Војводине, тачније 46,8% у периоду јануар - мај 2024. године)**. На другом месту се налази **Сремски округ**, са учешћем од **24,2% у извозу, односно 23,4% у укупном увозу АП Војводине** у посматраном периоду.

Међугодишње је повећан извоз Средњобанатског округа (за 27,9%), затим **Јужнобачког округа** (за 9,7%), **Сремског округа** (за 4,9%), **Јужнобанатског округа** (1,7%) и **Западнобачког округа** (за 1,0%), док је **извоз Севернобанатског и Севернобачког управног округа био мањи него у периоду јануар - мај прошле године**, за 10,9% и 12,2%, респективно.

Када је реч о увозу, **међугодишње повећање увоза су забележили Средњобанатски округ** (36,5% мг.), **Сремски управни округ** (за 5,3% мг.) и **Севернобачки округ** (за 0,3%), док је **смањење увоза забележено у Западнобачком округу** (-1,5% мг.), **Јужнобачком округу** (-8,7% мг.), **Јужнобанатском округу** (-12,8% мг.) и **Севернобанатском округу** (-13,2% мг.).

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - мај 2024. године
(учешће у %)

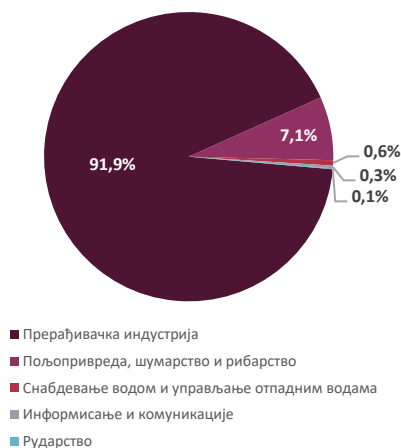
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

Посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија** представља сектор са **доминантним учешћем у извозу АП Војводине** (91,9% у периоду јануар - мај 2024. године), који је забележио **раст вредности извоза од 0,7%** у односу на период јануар - мај 2023. године. Области које имају највеће учешће у извозу Прерађивачке индустрије Покрајине су: **Производња електричне опреме (16,0%** у посматраном периоду) и **Производња прехранебних производа (13,1%)**. Раст извоза је међугодишње посматрано забележен **у 13 од 23 области** прерађивачке индустрије Покрајине (које су заједно чиниле 55,6% укупног извоза целокупног сектора у периоду јануар - мај ове године).

Следећи по учешћу је **извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство**, који је реализовао **7,1% укупног војвођанског извоза** у периоду јануар - мај 2024. године и забележио **међугодишње повећање од 67,9%** (вођено повећаним извозом кукуруза и пшенице). Преостали извоз АП Војводине односи се на **извоз сектора Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (0,6% у посматраном периоду), **Информисање и комуникације** (0,3%) и **Рударство** (0,1% укупног извоза).

Када је реч о увозу, **Прерађивачка индустрија** је остварила **63,9%** укупног робног увоза АП Војводине у периоду јануар - мај 2024. године, а међугодишње је забележила **повећање вредности увоза за 10,7%** (првенствено услед већег увоза кокса и деривата нафте и осталих саобраћајних средстава). Области Прерађивачке индустрије које остварују највећу вредност увоза у Војводини су: **Производња непоменутих машина и опреме (12,1%** укупног увоза прерађивачке индустрије у посматраном периоду) и **Производња хемикалија и хемијских производа (11,2%)**. Повећање увоза је међугодишње посматрано забележено **у 13 од 23 области** Прерађивачке индустрије, које су заједно чиниле 49,0% укупног увоза сектора у посматраном периоду. На другом месту је **увоз сектора Рударство** (учешће **18,6%** у периоду јануар - мај 2024), који је међугодишње **смањен за 35,1%** (што је готово у потпуности определило **смањење увоза сирове нафте и природног гаса**, групе која чини готово целокупан увоз сектора Рударство у Војводини, тј. 98,4% у периоду јануар - мај ове године). **Увоз сектора Некласификовано по КД** налази се на трећем месту са учешћем **13,2%** у посматраном периоду, док је на четвртм месту **увоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство** (учешће **3,9%**), који је забележио међугодишње **повећање од 2,5%**. Преостали увоз АП Војводине у периоду јануар - мај ове године чинио је увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (0,3%) и **Информисање и комуникације** (0,1%).

Извоз АП Војводине по секторима делатности, јануар - мај 2024. године

Увоз АП Војводине по секторима делатности, јануар - мај 2024. године

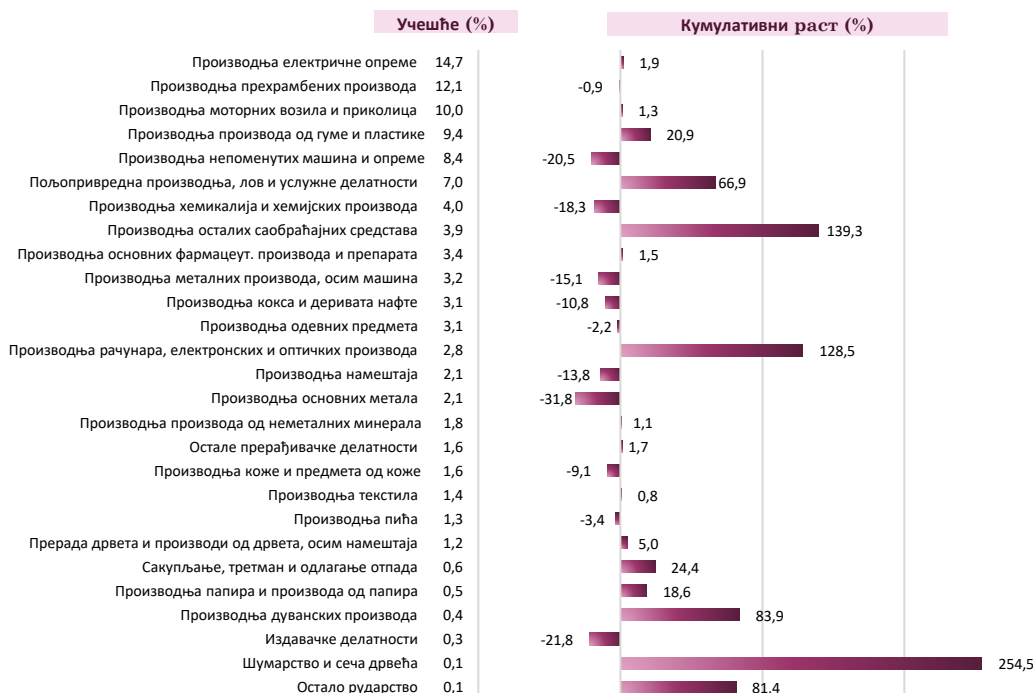

Ако се посматра укупна робна размена АП Војводине према областима делатности, из Војводине су у периоду јануар - мај 2024. године највећи извоз забележиле управо области прерађивачке индустрије, и то **Производња електричне опреме** (14,7% укупног извоза, уз мг. раст од 1,9%), **Производња прехранбених производа** (12,1%, уз пад 0,9% мг.) и **Производња моторних возила и приколица** (10,0%, уз раст од 1,3% мг.).

На раст укупног извоза АП Војводине у периоду јануар - мај ове године у односу на исти период прошле године (од 3,6%), посматрано по областима делатности, највише је утицао раст извоза области **Производња осталих саобраћајних средстава**, од **139,3% мг.** (у периоду јануар - мај 2024. године извоз ове области износио је 157,8 млн евра, док је у истом периоду прошле године износио свега 66 млн евра, а на раст је највише утицао повећан извоз бродова и пловила осталих, као и делова турбомлазних или турбопропелерних мотора).

Извоз АП Војводине по областима делатности, јануар - мај 2024. године

У увозу АП Војводине се на првом месту налази област сектора Рударство, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса** (учешће **18,3%** у укупном увозу у у периоду јануар - мај 2024. године), која је забележила **смањење вредности увоза за 35,2%** у односу на исти период прошле године. Следи увоз области **Некласификовано по КД** (учешће 13,2% и међугодишњи незнатни раст од 0,1%), затим увоз области **Производња непоменутих машина и опреме** (учешће 7,7% и пад 5,4% мг.) и **Производња хемикалија и хемијских производа** (учешће 7,5% и смањење вредности увоза за 5,0% мг.). **Готово половину укупног увоза АП Војводине** у посматраном периоду оствариле су наведене области делатности (**46,7%**).

Највећи утицај на смањење укупног увоза АП Војводине у периоду јануар - мај 2024. године, у односу на исти период прошле године (од -3,6%), посматрано по областима делатности, имало је смањење увоза области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса**, за **35,2% мг.** (у периоду јануар - мај ове године, увоз ове области је износио 945,5 млн евра, док је у истом периоду 2023. године износио 1,5 млрд евра).

Увоз АП Војводине по областима делатности, јануар - мај 2024. године

Ако се робна размена посматра по артиклима, из Војводине се, као и на нивоу целе земље, највише извозе **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, који су у периоду јануар - мај ове године извезени у вредности од **250,0 млн евра**, са учешћем од **6,1%** у укупном извозу АП Војводине, а забележили су међугодишње **повећање вредности извоза од 11,5%**. Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила чинио је **34,7%** укупног републичког извоза овог артикла у датом периоду.

Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502⁵, остало, представљају други артикал у укупном извозу АП Војводине, са учешћем од **3,4%** и повећањем вредности извоза од **7,5% мг.** У Војводини је реализован готово целокупан републички извоз овог артикла у посматраном периоду (98,4%).

Значајно међугодишње повећање извоза у посматраном периоду забележено је код **Кукуруза, осталог** (извоз је у периоду јануар - мај ове године био готово четири пута већи него у истом периоду прошле године, а пре свега је повећан извоз кукуруза у Румунију, Италију, као и Аустрију).

Током претходне године, као и у периоду јануар - мај 2024. године, **Војводина је забележила и повећање извоза артикла Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале**, који је у периоду јануар - мај ове године био за **206,5%** већи него у истом периоду прошле године (у 2023. години је значајно био већи у односу на 2022. – индекс 1.611,1).

Из Војводине је у периоду јануар - мај 2024. године **извезено 4.186 различитих врста производа** (у истом периоду прошле године извезено је 4.274 врста производа).

⁵ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-V 2024.			
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – V 2024 / I – V 2023	Учешће у извозу РС датог артикла
УКУПНО	5.076 врста производа			4.186 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	534.292	5,6%	124,2	249.985	6,1%	111,5	34,7%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	349.381	3,6%	118,9	140.222	3,4%	107,5	98,4%
Остали лекови, за малопродају	259.982	2,7%	125,7	107.487	2,6%	102,9	80,1%
Кукуруз, остали	128.354	1,3%	49,1	92.003	2,3%	372,2	67,6%
Остала пшеница и наполица, остало	110.586	1,2%	63,4	82.361	2,0%	192,7	80,8%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	98.787	1,0%	1.611,1	75.927	1,9%	306,5	37,7%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	180.135	1,9%	148,4	66.575	1,6%	97,9	96,4%
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	145.439	1,5%	83,2	56.847	1,4%	76,3	98,6%
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	136.854	1,4%	169,0	55.969	1,4%	97,5	88,8%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	26.007	0,3%	120,3	54.541	1,3%	2.369,1	92,6%

Када је реч о увозу по артиклима, у Војводини је у периоду јануар - мај 2024. године највише увезено **Гаса природног у гасовитом стању**, у вредности од **587,5 млн евра**, који је чинио **11,4% укупног војвођанског увоза** у датом периоду, али је међугодишње **смањен за 28,1%** (првенствено услед смањене вредности увоза из Руске Федерације, иако увоз према количини није драстично смањен). У Војводини је реализован готово целокупан републички увоз гаса у периоду јануар - мај ове године (99,5%).

На другом месту је увоз **Неразврстане робе по ЦТ - робе у слободној зони**, у посматраном периоду реализован у вредности од **448,5 млн евра (8,7% укупног војвођанског увоза)**, што је за **1,6% мање него у истом периоду прошле године**. Следи увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (6,9% укупног војвођанског увоза у првих пет месеци 2024)**, увезене у вредности од 357,8 млн евра, што је за **44,3% мање мг.** (услед значајно смањеног увоза из Ирака). У посматраном периоду у АП Војводини је реализован целокупан републички увоз нафте.

Значајан је био и увоз артикла **Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела**, реализован у вредности од 162,5 млн евра и по учешћу у укупном увозу АП Војводине се нашао на петом месту у периоду јануар - мај ове године, док у истом периоду претходне године дати увоз није бележен.

Значајно међугодишње повећање увоза у Војводини је забележено код артикла **Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора**, увезених у вредности од 97,2 млн евра, док је у истом периоду прошле године дати увоз износио свега 8,6 млн евра.

У Војводини је у периоду јануар - мај 2024. године забележен увоз **6.084 различитих врста производа** (у истом периоду прошле године 6.019 врста производа). Увоз првих десет артикала чинио је **41,2% укупног увоза АП Војводине у периоду јануар - мај 2024. године**.

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-V 2024.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2023}{2022}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-V 2024}{I-V 2023}$	
УКУПНО	6.754 врсте производа			6.084 врста производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.255.604	10,3%	76,8	587.545	11,4%	71,9	99,5%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.183.648	9,7%	140,2	448.456	8,7%	98,4	88,7%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	1.791.372	14,7%	82,3	357.795	6,9%	55,7	100,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	554.418	4,5%	94,8	231.995	4,5%	103,6	17,2%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	18.791	0,2%	42,2	162.492	3,2%	-	52,5%
Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	31.173	0,3%	1.166,6	97.159	1,9%	1.128,9	99,7%
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	198.909	1,6%	114,5	78.674	1,5%	89,8	63,6%
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека > 6mm	194.613	1,6%	87,8	77.524	1,5%	81,0	80,9%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	4.351	0,0%	93,1	41.725	0,8%	2.651,8	99,1%
Производи остали, од пластичних маса, остало	83.591	0,7%	114,5	38.860	0,8%	103,4	35,8%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу ЕУ и региона. У периоду јануар - мај 2024. године, **на тржиште ЕУ пласирано је 72,6% укупног војвођанског извоза, за 4,9% више** него у истом периоду претходне године (Војводина у ЕУ највише извози **електричну опрему и моторна возила и приколице**). На другом месту је пласман **на тржиште ЦЕФТА (12,9% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду)**, који је међугодишње био **мањи за незнатних 0,1% (у земље ЦЕФТА највише се извозе прехранбени производи и деривати нафте)**.

Више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (57,4% у периоду јануар - мај 2024), који је међугодишње повећан за 6,7% (из ЕУ се, поред робе неklasификоване по КД, највише увозе непоменуте машине и опрема и електрична опрема). На другом месту је увоз из земаља **Азијско - пацифичког економског удружења (АПЕС), одакле је Војводина реализовала 22,9% свог увоза у посматраном периоду**.

Посматрано **по земљама, главна дестинација војвођанског извоза, као и на нивоу целе земље, је Немачка (20,0% укупног робног извоза АП Војводине је у првих пет месеци 2024. године пласирано у Немачку), у коју је у посматраном периоду извезена роба у вредности од 817,1 млн евра, што је за 1,3% више** него у истом периоду прошле године. Након Немачке, из Војводине се

Извоз АП Војводине
јануар - мај 2024. године

	Учешће	Индекс
ЕУ:	72,6%	104,9
ЦЕФТА:	12,9%	99,9

Увоз АП Војводине
јануар - мај 2024. године

	Учешће	Индекс
ЕУ:	57,4%	106,7
АПЕС:	22,9%	82,8
СИС:	15,9%	80,8

значајан извоз пласира и у **Италију (8,3% у периоду јануар - мај 2024)**, **Босну и Херцеговину (7,1%)** и **Мађарску (7,0%)**. У **Немачку** се из Војводине највише извози **електрична опрема**, у **Италију** одевни предмети и прехранбени производи, у **Мађарску** моторна возила и приколице, у **Босну и Херцеговину** деривати нафте и прехранбени производи.

У односу на период јануар - мај прошле године, у групи од водећих десет извозних дестинација АП Војводине у посматраном периоду, **највише је повећан извоз у Румунију** (за 50,6%, услед повећаног извоза пшенице и кукуруза), док је, с друге стране, **највише смањен извоз у Руску Федерацију**, за 26,1% мг. (услед смањеног извоза прехранбених производа).

Војводина је у периоду јануар - мај 2024. године забележила **извоз у 133 различите земље** (у истом периоду прошле године у 136 земаља), при чему је **извоз у првих десет земаља чинио 65,2% укупног војвођанског извоза**.

Првих десет земаља у извозу АП Војводине, јануар - мај 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће у извозу АПВ	Индекс
Немачка	817.071	20,0%	101,3
Италија	337.401	8,3%	100,4
БиХ	290.058	7,1%	96,0
Мађарска	287.178	7,0%	97,8
Румунија	222.281	5,4%	150,6
Чешка	158.895	3,9%	108,5
Шведска	147.965	3,6%	124,3
Руска Фед.	139.773	3,4%	73,9
Хрватска	135.398	3,3%	88,4
Словенија	132.668	3,2%	97,8

Када је реч о увозу, **Војводина је у првих пет месеци 2024. године забележила увоз из 161 различите земље** (у истом периоду прошле године из 156 земаља), при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 63,9% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду**.

Војводина је у периоду јануар - мај ове године највећи увоз забележила **из Немачке (15,6%)**, који се у највећој мери односи на увоз робе некласификоване по КД, потом **машина и опреме**. Следи увоз **из Руске Федерације (9,5%)**, одакле се највише увози сирова нафта и природни гас, а **потом из Кине (9,2%)**, који у највећој мери чини увоз некласификоване робе по КД.

Међугодишње, у оквиру групе од водећих десет земаља из којих Војводина увози, **највише је повећан увоз из Казахстана** (за 81,3%, услед повећаног увоза нафте), док је **значајније смањен увоз из Руске Федерације**, за 40,9% мг. (у највећој мери због смањеног увоза гаса).

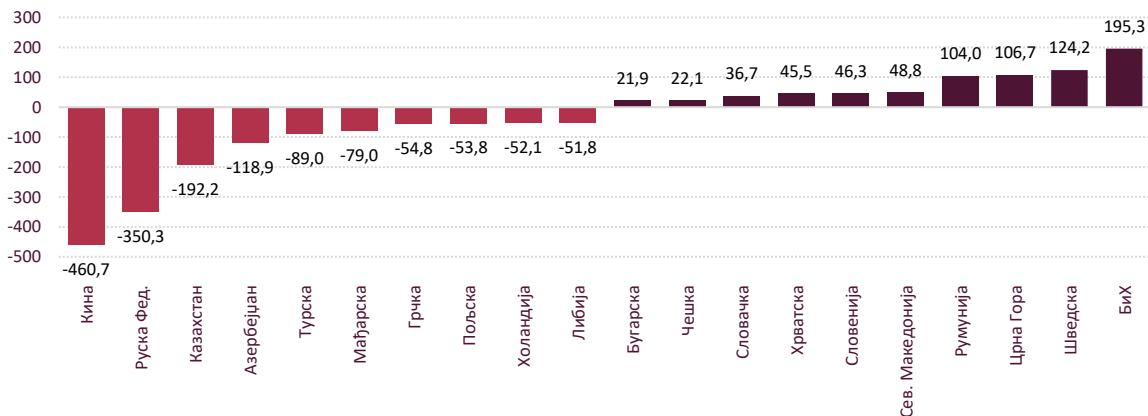
Првих десет земаља у увозу АП Војводине, јануар - мај 2024. године

Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће у увозу АПВ	Индекс
Немачка	805.039	15,6%	102,3
Руска Фед.	490.046	9,5%	59,1
Кина	473.500	9,2%	107,3
Италија	372.063	7,2%	96,4
Мађарска	366.158	7,1%	137,5
Казахстан	196.788	3,8%	181,3
Турска	187.772	3,6%	119,0
Чешка	136.758	2,7%	101,6
Холандија	135.495	2,6%	143,1
Аустрија	134.932	2,6%	82,4

Највећи суфицит у робној размени Војводина је у периоду јануар - мај 2024. године остварила са Босном и Херцеговином (195,3 млн евра), чему је допринео значајан извоз деривата нафте и прехранбених производа. С друге стране, негативан спољнотрговински салдо, односно **највећи дефицит у робној размени Војводина је забележила у трговини са Кином** (-460,7 млн евра у периоду јануар - мај ове године), као резултат високе вредности увоза робе неklasификоване по КД.

Спољнотрговински биланс АП Војводине по земљама,
јануар - мај 2024. године (у млн евра)

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁶

Укупна спољнотрговинска размена аграрних производа АП Војводине за пет месеци 2024. године износила је **1,4 млрд евра**, што је **за 10,9% више** у односу на размену остварену у истом периоду 2023. године. Међугодишње, **извоз аграра је повећан за 16,1%**, а **увоз за 3,6%**.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	*у 000 евра
							Салдо
I-V 2024.	851.026	116,1	545.720	103,6	1.396.746	110,9	305.307
I-V 2023.	733.156	89,4	526.788	121,0	1.259.945	100,4	206.368
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003
2023.	1.905.813	91,9	1.217.653	102,9	3.123.465	95,8	688.160

Учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **20,8%** у периоду јануар - мај 2024. године, док је у укупном **увозу** заступљеност аграра била **10,6%**.

Водећи извозни производ - **Кукуруз**, остали је у периоду јануар - мај ове године, и поред ниже просечне извозне цене него прошле године (за 31,6%), због већих извезених количина (5,4 пута) остварио вредност извоза од 92,0 млн евра, што је **око два пута више** у поређењу са оствареном вредношћу извоза у периоду јануар - мај 2023. године. Иста ситуација је и код извоза **Остале пшенице и наполице**. Извезене су и два пута веће количине **Шећера белог, у чврстом стању**, а остварена вредност извоза је међугодишње повећана за 47,4%. Главно извозно тржиште за јабуке је и даље Руска Федерација (55,1%), али у односу на период јануар - мај претходних година, извоз јабука у првих пет месеци 2024. године је повећан ка тржишту Саудијске Арабије,

⁶ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

Уједињених Арапских Емирата и Босне и Херцеговине. Од децембра 2023. године јабуке се из АП Војводине извозе и у Албанију.

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - мај 2024. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - V 2024}{I - V 2023}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - V 2024}{I - V 2023}$
Кукуруз, остали	92.003	372,2	10,8%	538.978	544,4
Остала пшеница и наполица, остало	82.361	192,7	9,7%	446.233	275,7
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млеч. производи=<10%	66.575	97,9	7,8%	22.374	102,8
Кукуруз, семенски, обични хибриди	33.931	104,8	4,0%	8.237	100,6
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	30.549	123,6	3,6%	10.906	131,0
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	25.332	161,3	3,0%	29.319	199,0
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	23.104	106,4	2,7%	22.040	142,5
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	22.112	83,4	2,6%	26.867	114,9
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	19.844	98,6	2,3%	11.720	115,5
Јабуке, свеже, остале	18.182	147,7	2,1%	28.616	152,0

У периоду јануар - мај 2024. године евидентан је пад јединичне цене извоза (40,9%) код већине аграрних производа у поређењу са јединичном ценом у истом периоду 2023. године. Значајнији раст цена у посматраном периоду забележен је код дувана и семена сунцокрета за сетву.

На увозној страни, у посматраном периоду забележен је **знатно мањи увоз Соје у зрну, осим за сетву** (за 63,2% вредносно и за 46,5%, количински посматрано).

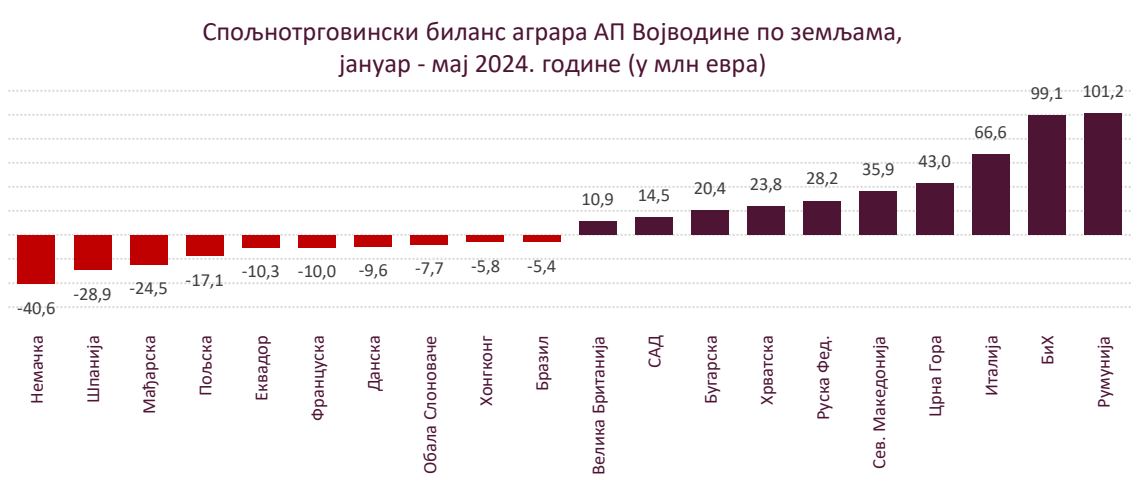
Од десет најзаступљенијих производа које је АП Војводина увезла у периоду јануар - мај 2024. године, три производа се не производе у АП Војводини. Евидентно је да се **последњих година повећава увоз семена за сетву**. У односу на исти период прошле године увезене су веће количине Остале пшенице и наполице, због увоза из Румуније. Такође су евидентирани веће количине увоза следећих аграрних производа: Слад непржени, погаче уљане од семена сунцокрета, ораси обични, млеко, парадајз, грашак смрзнут.

Десет најзаступљенијих производа у увозу аграра АП Војводине, јануар - мај 2024. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - V 2024}{I - V 2023}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - V 2024}{I - V 2023}$
Кукуруз, семенски, обични хибриди	28.942	101,9	5,3%	4.892	96,6
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнато	17.387	139,5	3,2%	5.356	138,7
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	13.567	56,8	2,5%	32.125	75,8
Банане, остале, свеже	11.025	106,8	2,0%	11.967	112,5
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	10.151	129,0	1,9%	2.974	128,5
Кафа, непржена, са кофеином	9.906	110,6	1,8%	3.039	96,0
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	9.153	105,1	1,7%	8.883	111,4
Парадајз, свеж или расхлађен	9.093	117,1	1,7%	5.557	137,1
Семе шећерне репе, за сетву	8.898	143,4	1,6%	183	121,4
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	7.888	82,9	1,4%	7.318	110,8

Суфицит у спољнотрговинској размени аграра у АП Војводини остварује се извозом: пшенице, кукуруза, хране за псе и мачке, јабука, брашна, сунцокретовог уља, шећера, тестенине, док **дефицит настаје увозом**, не само производа који се не производе у Србији, него и соје у зрну, пекарских производа, меса од домаћих свиња смрзнутог, семенског кукуруза, парадајза, црног лука, млека и павлаке.

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио **2.364.580** лица, што је за **14.833** запослених, односно **0,6%** више у односу на исти квартал 2023. године, док је у односу на претходни квартал укупан број запослених био мањи за **3.124** лица, тј. за незнатних **0,1%**.

Стопа запослености у Републици Србији износи **50,9%**, а на нивоу Војводине **51,2%**, према Анкети о радној снази РС-а за први квартал 2024. године.

Основни генератор нових радних места (без индивидуалних пољопривредника) је и даље **приватни сектор**, где је у првом кварталу 2024. године било за **око 17 хиљада** више запослених него у истом периоду 2023, тј. **1,0%**, док је број запослених у **јавном сектору** већи за **око 2,5 хиљаде** лица, **0,4%**.

Посматрано према модалитетима запослености, у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године, од укупног броја, **1.898.894** запослено у **правним лицима** (80%), **414.777** **чине предузетници**, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност (18%), а 50.909 лица представљају **регистровани индивидуални пољопривредници** (2%).

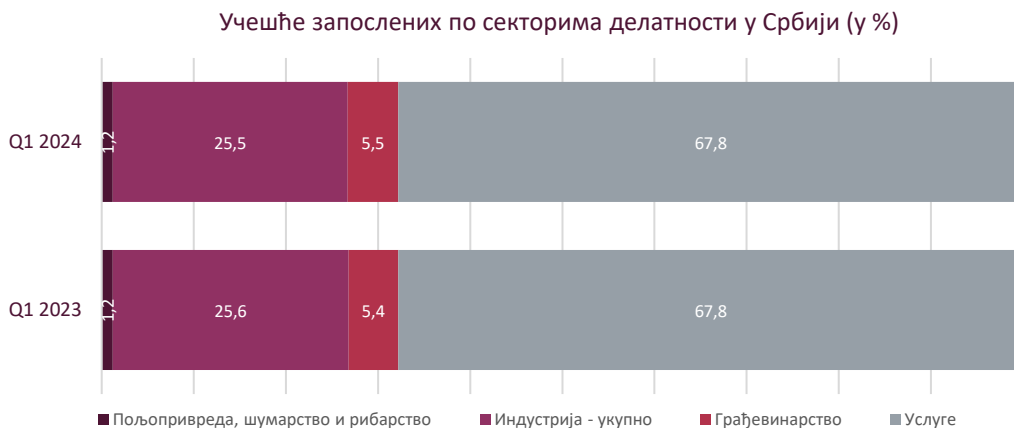
У односу на први квартал 2023. године, број запослених у **правним лицима** порастао је за **11.079**, тј. **0,6%**, број **предузетника**, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност **повећан** је за **8.239** лица, тј. **2,0%**, док је број **регистрованих индивидуалних пољопривредника** смањен за **4.485**, тј. **8,1%**.

Посматрано по секторима делатности, **највеће учешће броја запослених у Србији у првом кварталу 2024. године забележено је у услужном сектору (67,8%),** затим у индустрији (25,5%) и грађевинарству (5,5%), а најмање у пољопривреди (1,2%). У поређењу са истим периодом претходне године, учешће запослених по секторима делатности је остало готово непромењено.

Уже посматрано, запосленост је у Србији у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **највише повећана у сектору Стручне, научне и техничке делатности, за 9,7%,** тј. око 12,5 хиљада лица, и у сектору **Здравствена и социјална заштита, за 8,3% мг.,** тј. око 13,5 хиљада лица, док је **највеће међугодишње смањење запослености** забележено у сектору **Административне и помоћне услужне делатности, за 9,7%,** тј. за око 11 хиљада лица.

Посматрано по статистичким територијалним јединицама, **највећи број запослених у Србији у првом кварталу ове године регистрован је у Београдском региону (36%),** затим у **Региону Војводине (25% од укупног броја запослених на нивоу целе земље),** следи Регион Шумадије и Западне Србије (23%), док је најмање запослених регистровано у Региону Јужне и Источне Србије (16%). У односу на први квартал 2023. године, **запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије (највише у Београдском региону, за 1,0%, тј. око 8 хиљада лица), осим у региону Јужне и Источне Србије,** где је забележено смањење запослености за 0,5%, тј. око 2 хиљаде лица.

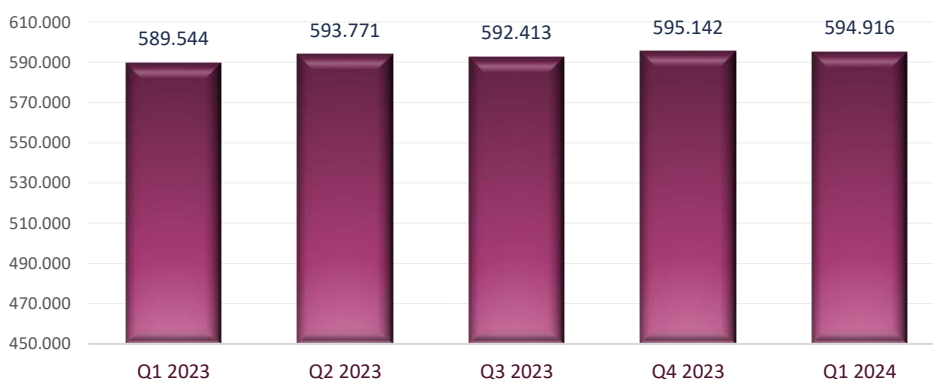
Запосленост по регионима Републике Србије, први квартал 2024. године

Укупан број запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године износио 594.916 лица, што у односу на исти период 2023. године представља **повећање од 0,9% (око 5 хиљада лица),** док је у односу на претходни квартал број запослених у Војводини био готово непромењен.

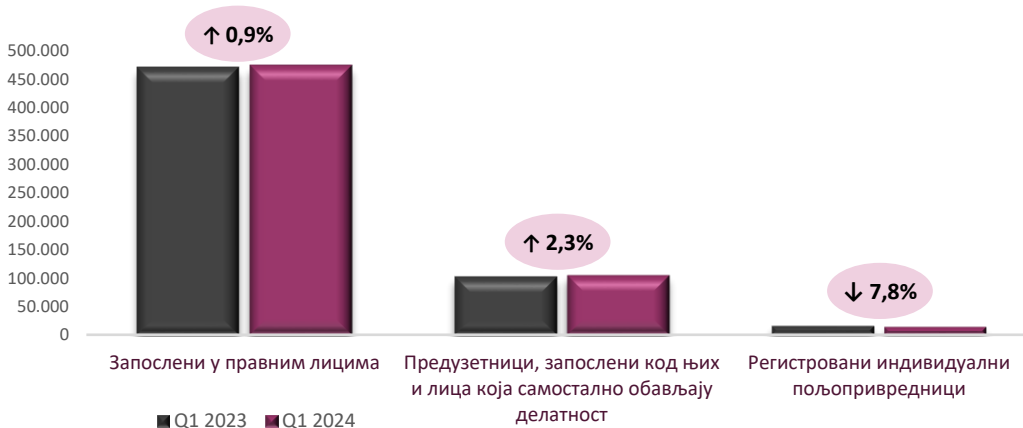

Регистрована запосленост у Војводини, по кварталима

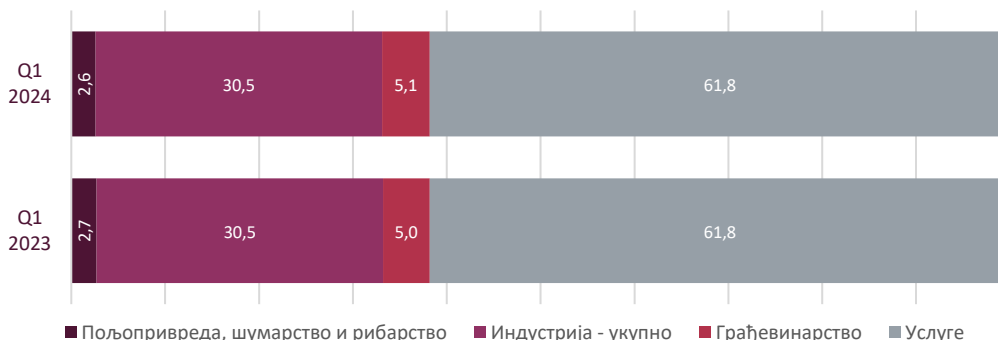
Према модалитетима запослености, у Војводини је у првом кварталу ове године **највише запослених регистровано у правним лицима (474.158, односно 80%)**, што је у односу на исти период 2023. године за **0,9% више**. **Предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност је 105.727 (18%)**, што је за **2,3% више** мг., док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника 15.031 (2%)**, што је за **7,8% мање** мг.

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у првом кварталу 2024. године **највише запослених регистровано у услужним секторима (61,8%)**, потом у **Индустрији (30,5%)** и **Грађевинарству (5,1%)**, док је **најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,6%)**. Структура регистроване запослености по секторима делатности у Војводини је готово непромењена у односу на исти период 2023. године.

Учешће запослених по секторима у Војводини (у %)

Запосленост је у Војводини у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, највише повећана у сектору **Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%)** и **Здравствена и социјална заштита (за 9,2%)**, док је највеће смањење запослености забележено у сектору **Финансијске делатности и делатности осигурања (-6,8% мг.)** и сектору **Образовање (-6,7% мг.)**.

Запосленост по секторима делатности у Војводини и мг. стопе раста, први квартал 2024. године

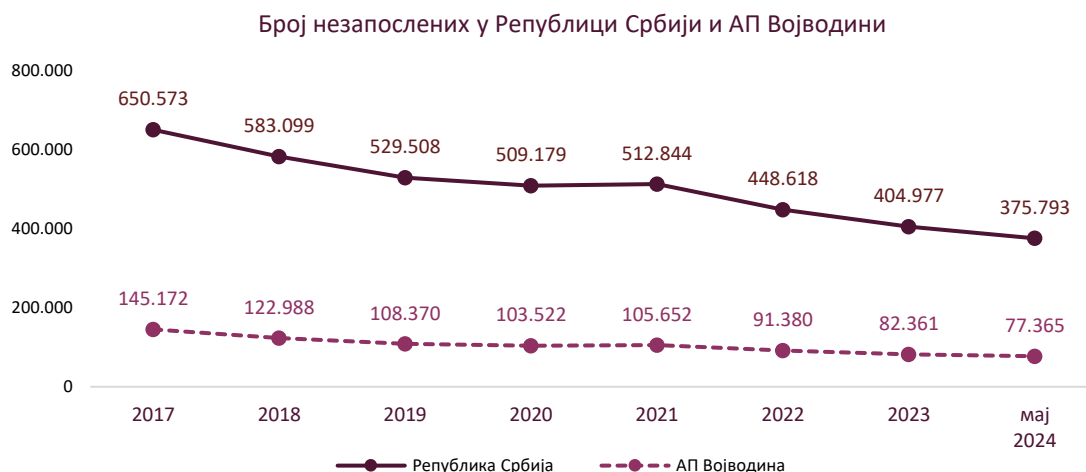
Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима НСЗ-а, последњих година приметан је тренд смањења незапослености, како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. **У мају 2024. године забележен је мањи број незапослених лица у односу на мај прошле године.**

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,4%, а на нивоу Војводине 9,6%, према Анкети о радној снази РСЗ-а за први квартал 2024. године.

У Републици Србији је на крају маја 2024. године на евиденцији НСЗ-а било 375.793 активно незапослених лица, што је за 33.998 лица, односно за 8,3% мање у односу на мај 2023. године. Посматрано према регионима, **највећи број незапослених лица у мају 2024. регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (133.891), а најмањи у Београдском региону (40.890).**

У Војводини је на крају маја 2024. године на евиденцији било 77.365 активно незапослених лица, што је за 5.774 лица, односно за 6,9% мање у односу на мај прошле године.

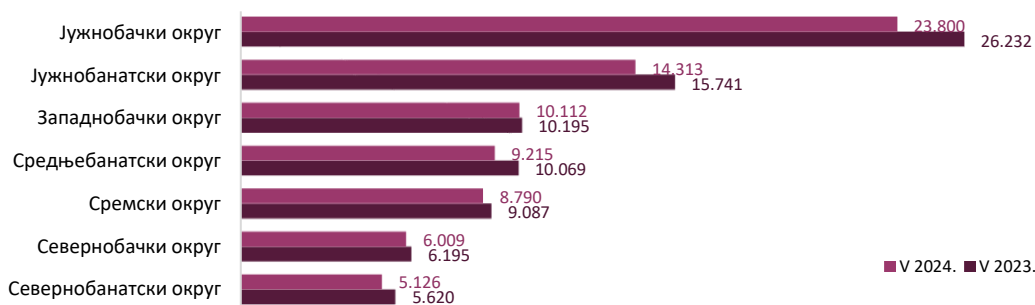
Према пријављеним потребама за запошљавање по евиденцији НСЗ-а, **у мају је најтраженија група занимања у Србији била Тесари (4,2% од укупно пријављених потреба за запошљавањем у истом периоду), потом Програмери (3,6%) и Магационери (3,0%).**

Незапосленост је у мају 2024. године, у односу на мај прошле године, смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење забележено је у Јужнобачком округу (-9,3% мг.) и Јужнобанатском округу (-9,1% мг.), потом у Севернобанатском округу (-8,8% мг.), Средњебанатском округу (-8,5% мг.), и на крају у Сремском округу (-3,3% мг.), Севернобачком округу (-3,0% мг.) и Западнобачком округу (-0,8% мг.).

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

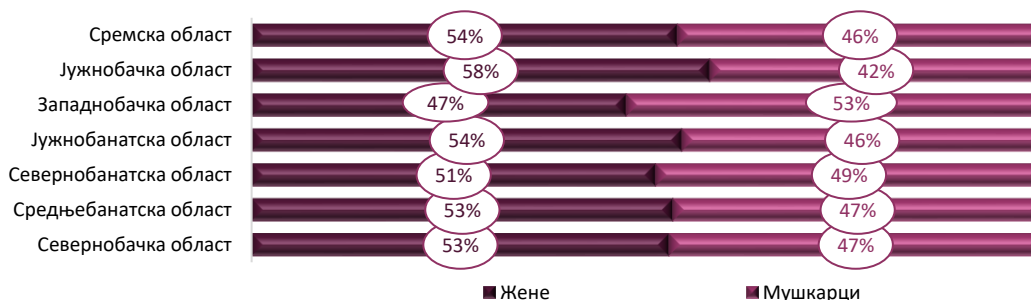
Посматрано према општинама, у Војводини је највећи број незапослених регистрован у Граду Новом Саду (12,7% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, мај 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	77.365	-	-
Севернобанатски	5.126	Ада (350)	Кикинда (1.990)
Севернобачки	6.009	Мали Иђош (1.371)	Суботица (3.230)
Сремски	8.790	Пећинци (472)	Ср. Митровица (2.016)
Средњебанатски	9.215	Нова Црња (875)	Зрењанин (4.542)
Западнобачки	10.112	Оџаци (1.396)	Сомбор (4.231)
Јужнобанатски	14.313	Бела Црква (550)	Вршац (4.466)
Јужнобачки	23.800	Ср. Карловци (243)	Нови Сад (9.833)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине у мају 2024. године, **54% чине жене, а 46% мушкарци.** У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (58% чине жене а 42% мушкарци).

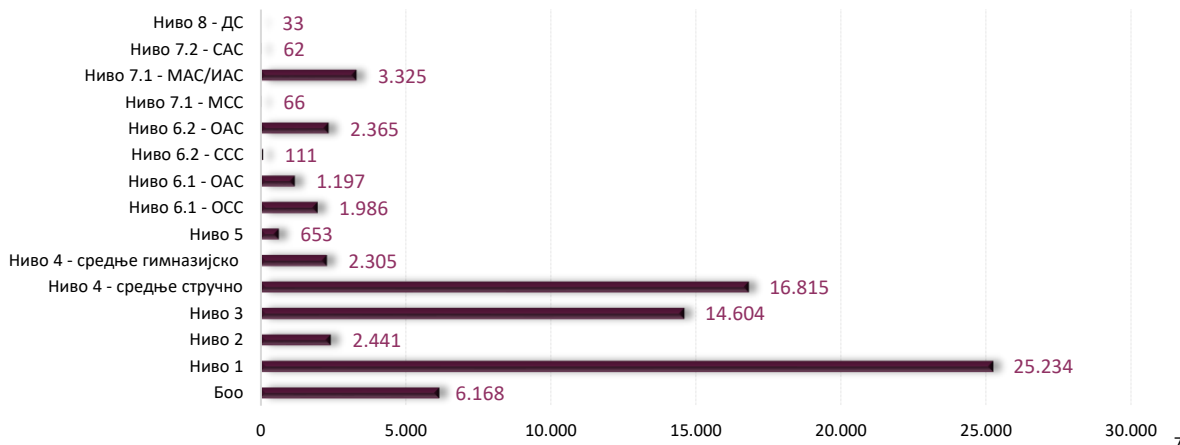
Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, мај 2024. године

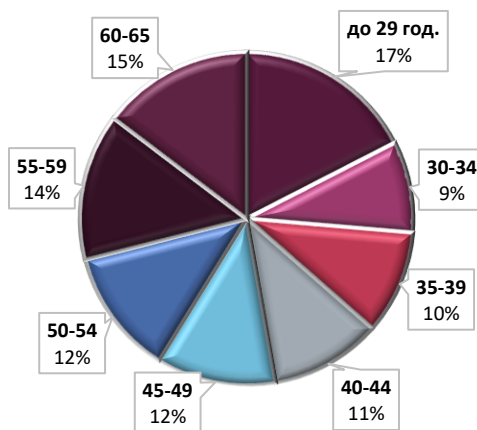
Посматрано према нивоу квалификације, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица са завршеним основним образовањем (33%), а најмање учешће заузимају лица са завршеним докторским студијама (0,04%).

Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, мај 2024. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за мај 2024. године, 17% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19% незапослених. Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 41% укупног броја незапослених.

Незапослена лица према старости у Војводини, мај 2024. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају маја 2024. године, у Војводини је 37% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 63% на посао чекало дуже од годину дана.

⁷ Боо - без стеченог основног образовања и васпитања; Ниво 1 - основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; Ниво 2 - стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; Ниво 3 - средње стручно образовање у трајању од три године; Ниво 4 - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; Ниво 5 - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; Ниво 6.1 - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; Ниво 6.1 - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; Ниво 6.2 - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; Ниво 6.2 - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; Ниво 7.1 - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; Ниво 7.1 - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; Ниво 7.2 - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; Ниво 8 - докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у априлу 2024. године износила 133.356 динара, а просечна нето зарада 96.614 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто и нето зарада номинално су веће за 15,3%, а реално за 9,8%. У односу на март 2024. године, просечна бруто зарада у Србији је остала непромењена (номинално посматрано), а реално је забележила пад од 0,7%, док је просечна нето зарада остварила номинални пад од 0,3% и реални пад од 1,0%. Медијална нето зарада за април 2024. године у Србији је износила 73.928 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у априлу 2024. године просечна бруто зарада износила 125.901 динар (за 5,6% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 91.029 динара (за 5,8 мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 15,4% и 15,3%, респективно. У поређењу са претходним месецом, просечна бруто зарада је била мања за 0,7%, а нето зарада за 1,1%.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је за период јануар - април 2024. године износила 132.260 динара, док је просечна нето зарада износила 95.873 динара. Раст бруто зарада у периоду јануар - април 2024. године у односу на исти период прошле године износио је 15,1% номинално, односно 9,1% реално, док је просечна нето зарада била већа за 15,0% номинално, односно 9,0% реално. Раст нето зарада је био вођен растом зарада и у јавном (14,8% мг.) и у приватном сектору (15,1%).

Посматрано по **областима делатности**, у Републици Србији је у периоду јануар - април 2024. године **највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 280.378 динара**, која је у односу на исти период 2023. године забележила повећање од 25.628 динара или 10,1%. У свим областима делатности из групе првих пет повећана је просечна нето зарада у прва четири месеца 2024. године у односу на исти период претходне године. **Најнижа просечна нето зарада у посматраном периоду забележена је у области Остале личне услужне делатности, у износу од 52.909 динара**, која је међугодишње повећана за 6.679 динара или 14,4%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - април 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	382.263	280.378
Научно истраживање и развој	268.822	194.749
Ваздушни саобраћај	265.427	197.177
Производња дуванских производа	237.247	172.834
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	224.993	163.873

Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - април 2024. године (у РСД)

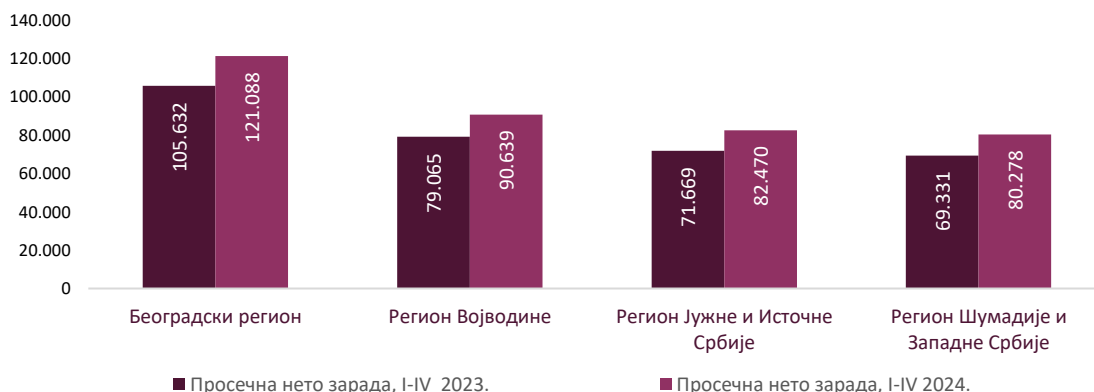
Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	73.828	52.909
Делатност припремања и послуживања хране и пића	74.581	54.120
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	78.026	56.820
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	81.112	58.072
Производња одевних предмета	83.255	60.745

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у прва четири месеца 2024. године у односу на исти период 2023. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у периоду јануар - април 2024. године забележен је у Региону Шумадије и Западне Србије (за 15,8%), а најмањи раст имале су просечне нето зараде Региона Војводине и Београдског региона (по 14,6% мг.).**

У периоду јануар - април 2024. године **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 25.215 динара, односно 26,3%.**

У АП Војводини је просечна бруто зарада обрачуната у периоду јануар - април 2024. године износила 125.226 динара (за 5,3% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 90.639 динара (за 5,5% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом 2023. године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 14,7% и 14,6%, респективно.

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

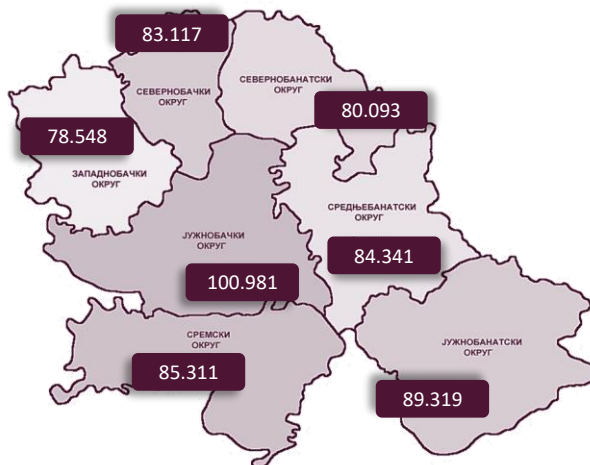

Посматрано по окрузима, **највишу просечну нето зараду у Војводини у периоду јануар - април 2024. године имао је Јужнобачки округ**, у износу од 100.981 динар, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Западнобачком округу**, у износу од 78.548 динара.

Једино је Јужнобачки округ у посматраном периоду забележио нето зараду вишу од војвођанског просека (за 10.342 динара или 11,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - април 2024. године

Посматрано по општинама, у Војводини је у периоду јануар - април 2024. године **највишу просечну нето зараду имао Град Нови Сад**, у износу од **112.405 динара** и уједно за 24,0% већу од војвођанског просека, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу**, у износу од **72.349 динара**, која је за 20,2% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у периоду I-IV 2024. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у периоду I-IV 2024. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667;
5. Макроекономске анализе и трендови, <https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat>;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/>;
7. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
8. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
10. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
11. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>;
12. Робне резерве, <https://www.rdr.gov.rs/>;
13. Развојна агенција Србије, <https://ras.gov.rs/>.

